

PERIODICALS

Amerikos valstybės archyvų darbuotoją sužavėjo Lietuva – 7 psl.

ŠIAME NUMERYJE:

- **PLB Seimui artėjant – 2, 13**
- **Prezidentė rinkimų kampanijos išvakarėse – 3**
- **Visos mes iš tos pačios tėslos... – 3**
- **Gera naujiena – nauja LB apylinkė New York apygardoje – 4**
- **Dviguba pilietybė – ne visiems lietuviams – 5, 9**
- **„Skautybės kelias“ – 6**
- **Filmas „Ice Age 4“ – 7**
- **Lietuviai Londono olimpiaidoje – 12**
- **Paskutinė kadencija (49) – 13**
- **„Draugystės tiltas-2012“ – 14**

Valiutų santykis
1 USD — 2.80 LT
1 EUR — 3.45 LT

Lietuva ir pasaulis džiaugiasi pirmuoju Lietuvos aukso medaliu

Londonas, liepos 31 d. (ELTA, „Draugo“ info) – Londono olimpinių žaidynių moterų 100 m plaukimo krūtine varžybose aukso medalį iškovojo 15-metė Lietuvos plaukikė Rūta Meilutytė negalėjo patikėti savo pasiektu rezultatu. „Dar vis nesupratau, ką padariau. Visos emocijos tiesiog susiliejo, kojos linko, meldžiausi, kad nenukrisčiau, – po apdovanojimo žurnalistams sakė ketvirtuoju takeliu plaukusi R. Meilutytė. – Norėčiau padėkoti savo šeimai, draugams, treneriams.“

Pirmą kartą olimpinėse žaidynėse dalyvaujanti R. Meilutytė, kurią treniruoja britas Jonathan Rudd, baigiamosiose runtybėse 100 m atstumą įveikė per 1 min. 5,47 sek. ir 0,08 sek. ir pranoko sidabro medalį pelniusią pasaulio čempionę 25-erių metų amerikietę Rebecca Soni. Dvejus metus Plymouth (Anglija) gyvenanti ir besitreneruojanti Lietuvos plaukikė buvo greičiausia tiek atrankos varžybose, tiek pusfinalyje. Beje, pusfinalyje Rūta pasiekė naują Europos rezultatą (1 min. 5,21 sek.), o sau priklausančią Lietuvos olimpiadoje pagerino daugiau nei 2 sek.

Kaune gimusi ir antroje klasėje plaukimo treniruotės pradėjusi lankyti R. Meilutytė pernai Trabzone (Turkija) vykusiam Europos jaunimo olimpiniam festivalyje iškovojo net tris medalius. R. Meilutytė, ku-

Plaukikė R. Meilutytė, Londono olimpinėse žaidynėse iškovojo aukso medalį. EPA-ELTA nuotr.

rios pirmasis treneris – Giedrius Martinionis, Londono olimpinėse žaidynėse dar dalyvaus 100 m plaukimo laisvuju stiliumi varžybose. Atrankos plaukimai vyks trečiadienį.

R. Meilutytė tapo trečiaja Lietu-

vos plaukike, kuriai pavyko tapti olimpine čempione. 1980 m. Maskvos olimpinėse žaidynėse aukso medalius 200 m plaukimo krūtine rungtyje aukso medalius iškovojo Lina Kačiūšytė ir Robertas Žulpa.

R. Narušienė nekandidatuos į PLB vadovybę

Vilnius (BNS, „Draugo“ info) – Kitą savaitę Vilniuje posėdžiausiantis Pasaulio Lietuvių Bendruomenės (PLB) Seimas rinks naują organizacijos vadovybę. Šešerius metus prie PLB valdybos vairo stovėjusi teisininkė 76-erių metų JAV lietuvė Regina Narušienė į PLB vadovus kandidatuoti neketina, rašo „Lietuvos žinios“. Kas pakeis ją šiose pareigose, R. Narušienė teigė nežinanti, nes dar vyksta diskusijos.

Visiškai atsisakyti visuomeni-

nės veiklos dvi kadencijas iš eilės PLB valdybai vadovavusi R. Narušienė neketina, tačiau ką konkrečiai planuoja veikti, sakė dar nesugalvojusi. Jei reikės, ji sakė esanti pasirengusi patarti PLB valdybai, ypač pilietybės klausimais.

Kas trejus metus šaukiamo PLB Seimo plenariniai posėdžiai vyks Seimo III rūmų Konferencijų salėje. Šių metų PLB Seimo darbotvarkėje numatytos kelios platesnės diskusijos. Tarp jų – PLB bendradarbiavimas su

Lietuvos institucijomis, emigracijos poveikis Lietuvos valstybės raidai, lietuvių švietimas užsienyje, Pilietybės įstatymas ir „Globalios Lietuvos“ problema.

Pirmasis PLB Seimas buvo sušauktas 1958 m. rugpjūtį New York mieste. Vėliau kas penkerius metus renginys vykdavo pakaitomis JAV ir Kanadoje. Nuo 2000 m. PLB Seimas nuolat posėdžiauja Vilniuje.

M. Romney Lenkijoje kritikavo laisvės būklę Rusijoje

Varšuva (AFP-BNS) – Baltųjų Rūmų šeimnininko posto siekiantis Mitt Romney Lenkijoje, per pirmąjį savo vizitą už buvusios „geležinės uždangos“, liepos 31 d. kalbėjo apie laisvės būklę Rusijoje. Pagyręs lenkus kaip „laisvės gynimo pavyzdį“ ir pažadėjęs stiprinti ryšius su Varšuva, M. Romney pareiškė: „Rusijoje, žadėtas žygis laisvos ir atviros visuomenės link užsikirto.“

Savo kalboje anksčiau šį mėnesį, dėstydamas savo požiūrį į užsienio politiką, M. Romney kritikavo prezidento Barack Obama administraciją, kad ji „apleido savo draugus“ regione, kuriame vis dar nepasitikima Rusija. Jis sakė daugiau karčių žodžių Maskvai, reikšdamas abejones dėl kovo mėnesių buvusių prezidento rinkimų, sugražinusių į Kremlį Vladimir Putin, bei kaltindamas Rusiją Damasko režimo ginklavimu.

JAV respublikonų kandidatas į prezidentus Mitt Romney (d.) Gdanske susitiko su buvusiu Lenkijos prezidentu Lech Walensa.

Redakcijos žodis

Oi, tie sportininkai! Pasirodo, kad pasiekti gerus rezultatus jiems gali sutrukdyti ir blogas maistas, ir prasta lova, ir sunki kelionė į varžybas. O štai australų plaukikė Emily Seebohm, liepos 29 d. 100 m plaukimo nugara rungtyje vietoj aukso laimėjusi sidabrą, dėl to apkaltino ne ką kitą, o... socialinius tinklus „Facebook“ ir „Twitter“! Pasirodo, tai jie kalti, kad sportininkė pasirodė kur kas prasčiau nei išvakarėse. „Visi rašo: ‘Tu tikrai laimėsi aukšą!’, ir aš, atrodo, tuo patikėjau. Pasi-jutau – lyg jau plaukusi ir laimėjusi, o išties plaukimas dar nėra nebuvo įvykęs, – skundėsi sportininkė Australijos žurnalistas. – Nežinau, atrodo, aš taip ir nesugebėjau atsijungti nuo to socialinio tinklo ir vėl pradėti mąstyti savo galva.” Jau seniai visiems žinoma – meškos paslaugą gali padaryti ne tik nuolatinis barimas, bet ir besaikės pagyros. Tad norisi sportininkams palinkėti daugiau laiko skirti pasiruošimui ir mažiau „maudytis“ internetinių pagyrų bangose.

Redaktorė **Laima Apanavičienė**

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$150.00. Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5532

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja. „Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00 JAV

metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00
Kanadoje (USD)

metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu

metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00
Į Lietuvą reguliariu paštu
metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA: JAV

metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00
Kanadoje (USD)

metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu

metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00
Į Lietuvą reguliariu paštu
metams \$70.00

Vyriausioji redaktorė – Dalia Cidzikaitė
dalia.cidzikaitė@gmail.com
Kultūrinio šėštadienio priedo redaktorė – Renata Šerelytė
rainbow.vilnius@gmail.com
Moderatoriai – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugoja. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El. paštas:
rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org
administracija@draugas.org

NUOMONĖ, KOMENTARAS

PLB Seimui artėjant

JANINA SURVILAITĖ

Jeigu tautos ir valstybės istoriją vadiname jos atmintimi, tai visa išsaugota archyvinė medžiaga yra pats brangiausias tos atminties paveldėtas turtas. Kas gali būti reikšmingiau tautinės atminties išsaugojimui, už paliktus rašytinius mūsų pirmtakų dokumentus, liudijančius apie tautos istorinius faktus? Gerai prisimename, kaip sovietinio režimo metais lietuvių tautos istorija buvo perrašinėjama, klastojama, naikinama. Tuo metu Tėvynės biografijoje padarytas klaidas tebetaisome, o atėjęs palankus laikas turėtų padėti išvengti, kad nedarytume naujų.

Beveik dešimtmetį su meile rinkau po visą Šveicariją išsibarsčiusius Šveicarijos Lietuvių Bendruomenės (ŠLB) archyvus. Su senąja Šveicarijos emigrantų karta aukojome laiką ir sveikatą, kad ateinančios kartos turėtų nesumeluotą pokario lietuvių emigrantų kalną šalyje gyvenimo ir veiklos istoriją.

Senųjų emigrantų perspėta, ypač kreipiau dėmesį į tai, kokiomis sunkiomis politinėmis pokarinės Šveicarijos sąlygomis kūrėsi ŠLB, todėl labai atidžiai gilinausi į istorinius to laiko faktus archyvuose, idėmiai išklausiau gyvų išeivių prisiminimų. 1990–2000 m. senosios kartos emigrantų buvo dar daug gyvų.

Knygos „Mylėsi Lietuvą iš tolo...“ (Vilniaus universiteto leidykla, 2004 m.) įžanginiame žodyje dr. Vaclovas Dargužas sako: „pradžia Šveicarijoje pažymėta baimės, laikinumo, identiškumo bėdomis... Visu sveriu pajusta žmogaus be Tėvynės dalia. Skausmingai išgyventi nereikalingo užsieniečio padėties nepatogumai...“ (p. 7). 1945 m. pavasarį atsidūrę Šveicarijoje, mūsų tautiečiai buvo priversti išlieti į milijoninį kalną šalį užplūdusių beteisių karo pabėgėlių būrį.

Tarp jų maždaug iki 1952 m. čia slapstėsi ir daug įvairių tautų karo nusikaltėlių, ne išimtis – ir lietuvių

pabėgėlių būrys. Nusikaltėlių ieškojo Niurnbergo teismas, o į lietuvius emigrantus dešimtmetį buvo žiūrima ypač įtartinai, nes komunistinė Lietuvos vyriausybė puolė Šveicariją, kad visi karo pabėgėliai būtų grąžinti atgal į sovietinę Lietuvą.

„Kol gyvas, liksiu dėkingas šveicarų valdžiai, kad ji mūsų neišsiuntė atgal į mirtį“ – ne kartą yra sakęs kun. prof. J. Juraitis. „Iš Šveicarijos karo pabėgėliai gali išvykti visada ir kur tik nori, tačiau mes niekada jiems nenurodysime, kur jie privalo vykti...“ – būtent tokius atsakymus pasiūsdavusi Šveicarijos konfederacija Lietuvos vyriausybės komunistams, taip išgelbėdama nuo mirties šimtus mūsų žemiečių. Savo kalboje Vilniaus universiteto garbės daktaro vardo suteikimo iškilmėse 1991 m. spalio 11 d. dr. Dargužas kalbėjo: „Persikelsiu mintimis į aną pokario naktį, tariamai be aušros vilties. Kai mūsų valstybės vardas pranyko nuo žemėlapių, kai mes bijojome viešai prisistatyti esą lietuviai. Bijojome pakenkti Tėvynėje likusiems mūsų giminėms arba patys būti sovietams išduoti...“ (ten pat, p. 107).

Mūsų tautiečiai tyliai, lyg pelės po šluota, laimingai išsilaikė šveicarų neišvaryti, tačiau viešai prisistatyti esą lietuviai bijojo, o apie kokį nors oficialių organizacijų sukūrimą šalyje nebuvo net minties. Taigi dėl griežtų šveicarų valdžios politinių apribojimų iki 1952–1953 m. lietuviai negalėjo kurti jokių oficialių organizacijų. Tai aiškiai visada visiems tvirtino senieji emigrantai, tokia padėtis atsispindi ir archyvuose. ŠLB oficialiai buvo įkurta tik 1952 m. vasarį, prieš tai sudarius ir su šveicarų valdžia suderinus ŠLB statutus ir nuostatus, kad jie atitiktų keliamus griežtus šveicarų politinius

reikalavimus. Tarptautinės teisės mokslų daktaro diplomato A. Geručio, paruošusio ŠLB statusus ir nuostatus, sumanumo dėka ŠLB šalyje buvo įkurta

1952 m. vasario 17 d.! Šio istorinio fakto teisingam užfiksavimui su senąja karta 2002 m. vasario 16-osios proga surengtam ŠLB 50-mečio jubiliejui paminėti parengėme išsamų pranešimą apie istorinę ŠLB įkūrimo datą. Įkūrimo data buvo atviru balsavimu visų susirinkusių patvirtinta.

LB veteranai buvo jautrūs mažiausiems istorinių faktų netikslumams, todėl atidžiai prižiūrėjo mane rašant knygą „Alpių lietuviai“. Prof. Juraitis ir dr. Dargužas buvo mano darbo nuolatiniai padėjėjai, kontrolieriai ir referentai. Tai įrašyta ir pačioje knygoje. Kontrolė buvo būtina todėl, kad man, naujai atvykusiai, ne viskas LB „biografijoje“ buvo aišku. Pavyzdžiui, kad mokėčiau atsakyti į klausimą, kodėl „Šveicarijos lietuvių žinių“ laikraščio pirmame numeryje (1951 m.) parašyta, kad ji „leidžia Šveicarijoje lietuvių bendruomenė“, kai tuo tarpu ŠLB kurtis dar nebuvo oficialaus leidimo, prireikė pastudijuoti Vyriausiojo Lietuvos išlaisvinimo komiteto (VLIK'o) pirmojo pirmininko Mykolo Krupavičiaus „Lietuvių Chartos“ šviesoje (1949 m.) sudarytus nuostatus, kuriuose buvo pabrėžta, jog visi lietuviai, karo audros nublokšti į užsienius, besąlygiškai vadinasi pasaulio lietuvių bendruomenės nariais, ir tai nereikia, kad jie yra oficialios, įteisintos LB nariai, o taip „pasivadina“ tik sąlyginėje gyvenimo susiklosčiusių aplinkybių išdavoje (plačiau apie tai – dr. A. Vasiliauskienės išsamioje studijoje apie Mykolą Krupavičių ir dr. M. Liniauskienės pranešime 2002 m. PLB pirmininkų konferencijoje).

Iš dr. Geručio, dr. Dargužo, diplomato E. Turausko archyvų, kurie saugomi Vilniaus universiteto Rankraščių skyriuje, **Nukelta į 13 psl.**

LAIŠKAI

AUTORIUS IR LEIDĖJAS

A. DUNDZILA

Sūnus Antanas labai gražiai aprašė apie savo Tėvo, Adomo Dundzilos, prieš šimtą metų, 1912 m., išleistą elementorių „Dieve padėk!“ („Draugas“, 2012 m. liepos 26 d.). Bet galėjo truputį daugiau informacijos pateikti ir apie to elementoriaus autorių – savo Tėvą.

Kokia aplinka Adomą paruošė ir įkvėpė jį, dar jauną vyrą, sukurti ir savo lėšomis išleisti tokią tais laikas svarbią ir retą knygą? Kaip Adomo sūnus Antanas rašo, šis elementorius buvo skirtas ne mokykloms ar mokytojams, bet tėvams, nes Lietuvoje mokyklų tada dar buvo mažai, ir daugelis šeimų savo vaikus mokė namuose. 1912-ieji – dar caro laikai, tai laikas prieš Pirmąjį pasaulinį karą.

Adomo tėvas buvo lenkų dvarininko ūkvedys. Adomui augant, jo paties žodžiais, „Abu tėvai nei skaityti, nei rašyti nemokėjo. Tačiau tėvelis labai gerai mintinai skaičiuodavo. (...) Drausmingas, budrus, akylus, stipraus kūno sudėjimo, nevengias jokio darbo, tiko lenkams būti ūkve-

džiu, nors ir *beraštis*, bet doras, sąžiningas (...) išbuvo toje tarnyboje keturiasdešimt metų su viršum. (...) mes, visi broliai ir sesuo, žemės ūkio darbus su pamėgimu nuo pat kūdikystės dienų dirbome, greta savo tėvelio. (...) Batais avėdavome tik šventadieniais, tol, kol būdavome mieste. Šiaip namie klumpėmis avėdavome.”

Skaityti žiemos metu Adomą pamokė vyresnė sesuo. Adomo formalus mokslas baigėsi su pradžios mokyklos trimis skyriais suvalkų Kalvarijos miestelyje, kur išmoko patarnauti ir šv. Mišioms. Nuo jaunystės mėgo spaudą, visur, kur tik rasdavo, skaitydavo laikraščius. Trys Adomo broliai, kaip daug lietuvių valstiečių jaunų vyrų, jau prieš Pirmąjį pasaulinį karą emigravo į Ameriką, apsigyveno lietuvių angliakasių miestelyje Shenandoah, PA.

Nuo 1908 m. Adomas dirbo Marijampolėje, Penčylos knygyne, vėliau atidarė savo. Palaikė glaudžius ryšius su lietuviais mokytojais. Per Pirmąjį pasaulinį karą tarnavo pirma Vilniuje, vėliau – Petrapilyje lietuvių pabėgėlių komitete. Grįžęs į Lietuvą kartu su Broniumi Siručiu

įsteigė leidyklą „Dirva“, kuri išaugo į vieną didžiųjų lietuviškų leidyklų, išleidusių apie 500 knygų (per 2 mln. egzempliorių). Per Antrąjį pasaulinį karą su sūnumi ir dukra pasitraukė į Vokietiją, vėliau į JAV.

Adomo Dundzilos gyvenimo kelionė, pradėta XIX šimtmečio Rusijos caro Lietuvoje ir baigta XX šimtmeetyje Čikagos Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse, žengė daugelio jo kartos pramintais takais. Iš šeimų, kuriose tėvai ir motinos patys dažnai neturėjo progos išmokti skaityti ar rašyti, jauni lietuvaičiai ir lietuvaitės, valstiečių vaikai, sunkiomis sąlygomis išsimokslino, sąžiningai dirbo ir beveik iš nieko Lietuvą atkūrė. Šiandien, vaikščiojant po Šv. Kazimiero lietuvių kapines, kur Adomas Dundzila ilsisi amžinybėje, kaip ir netolimas lietuvių Tautines kapines, antkapiuose iškaltuose varduose ir užrašuose užtinkame labai daug Lietuvos istorijos. Tai buvo mūsų tėvų kartos inteligentai, savanoriai kūrėjai, Lietuvai nusipelnę vyrai ir moterys.

Donatas Januta
San Francisco, CA

Seimo rinkimų kampanija labai vangiai įgyja pagreitį. Lietuvos politikai nėra pasiryžę atostogų laiką skirti susitikimams su rinkėjais savo nuostatoms aiškinti. Tačiau per pastarąjį mėnesį prezidentė Dalia Grybauskaitė kelis kartus pasisakė rinkimų klausimais, ir vis labiau aiškėja, kurias politines jėgas ji palaiko, o kurioms nelinki sėkmės.

Prezidentė kritiškai vertino Darbo partiją ir įsivėlė į švelnią polemiką su judėjimo TAIP kūrėju bei vadovu Artūru Zuoku. Kalbinama žurnalo „IQ“ Grybauskaitė pasakė, kad, norėdama ateityje prisidėti prie Vyriausybės formavimo, Darbo partija neturėtų taip atvirai vilkinti bylos. Partijos vadovas Viktor Uspaskich suskubo atmesti prezidentės priekaištus, bet jo aiškinimai ir dievagojimasis neįtikina.

Net jei „darbiečių“ vadovas asmeniškai ir atėjo į kiekvieną teismo sesiją, kiti bylos dalyviai ir jų advokatai to nedarė. Bylos nagrinėjimas užtruko ir dėl to, kad, tapęs europarlamentaru, Uspaskich įgijo teisinę neliečiamybę ir atkakliai, nors nesėkmingai, stengėsi ją išlaikyti. Ne vienas mano, kad neliečiamybė ir buvo pagrindinė priežastis, dėl kurios Darbo partijos vadovas kandidatavo į Europos Parlamentą. Galima dar priminti, kad Uspaskich pabėgo į Rusiją, kalbėjo apie galimybę ten prašytis politinio prieglobsčio. Nekaltas žmogus paprastai taip nesielgia.

Sunku nepritari kritikai Darbo partijos atžvilgiu. Į Vyriausybę ketinančios patekti politinės organizacijos turėtų būti kaip Cezario žmona – be priekaištų ir anapus įtarimų. O jei partijai keliama byla dėl įstatymų pažeidimų, ji privalo visomis išga-

Prezidentė rinkimų kampanijos išvakarėse

KĘSTUTIS GIRNIUS

lėmis stengtis išsklaidyti įtarimus. Darbo partija elgiasi priešingai ir stiprina įspūdį, kad kaltinimai nėra laužti iš piršto.

Kritikuodamas prezidentę Uspaskich pareiškė, kad ji turėtų prisiminti, jog demokratinėje valstybėje tik tauta rinkimų tvarka turi spręsti, kas valdys šalį. Sunku ginčytis su šiuo melodramatišku teiginiu, bet jis labai mažai ką sako. Jeigu Darbo partija laimėtų absoliučią daugumą mandatų, ji sudarytų Vyriausybę, o Uspaskich veikiausiai taptų premjeru. Bet „darbiečiai“ daugumos nelaimės. Reikės sutelkti trijų ar keturių partijų valdančiąją koaliciją, bus ginčijamasi dėl postų, tad prezidentė galės paveikti galutinį rezultatą. Verta prisiminti, kad 2000 metais socdemai surinko daugiausia mandatų, bet sudaryti Vyriausybę buvo patikėta Rolando Pakso ir Artūro Paulausko vadovaujamos partijoms.

2004 m. Darbo partija gavo daugiausia balsų, tačiau ne Uspaskich, o Algirdas Brazauskas tapo premjeru. Demokratinėje respublikoje tautos tartas žodis filtruojamas per įvairias institucijas. Uspaskich tai puikiai žino. Bet jis, atrodo, užmiršo, kad prezidentas turi ne tik didelį rinkėjų mandatą, bet ir konstitucinę pareigą dalyvauti formuojant Vyriausybę.

Dėmesio vertas valstybės vado-

vės raginimas rinkėjams atsakingai vertinti politikų pažadus, nepasiduoti populizmui, suprasti, kad tik finansinė drausmė gali užtikrinti šalies gerovę, ypač gresiant antrajai finansų krizės bangai. Prezidentė neįvardijo konkrečių partijų, bet manytina, kad į populistų gretas tikrai patenka „darbiečiai“. Gal tai tam tikras išpėjimas socialdemokratams, kurie balsavo už referendumo dėl naujos atominės jėgainės rengimą. Ši partija iki šiol palaikė atominės statybą, tad laikyseną veikiausiai pakeitė siekdama įtikti elektrinės priešininkams ir laimėti jų balsų.

Konservatoriai, be abejo, aiškina, kad prezidentės pastabos apie finansinės drausmės svarbą rodo jos pritarimą jų biudžeto politikai. Bet įdomu bus matyti, kiek per rinkimų kampaniją konservatoriai vaizduosis turintys valstybės vadovės palaikymą, kiek ji pati priešinsis tokiam sutapatinimui ir kiek atsiribos nuo konservatorių bei kitų, kurie manys pelnę jos palaiminimą.

Prezidentės pastaboms galima pritarti, galima priešintis. Gerai, kad ji pasisako rinkimų klausimais. Bet būtų geriau, kad kalbėtų išsamiau. Plačiai paplito įsitikinimas, jog dėl to, kad prezidentė nepriklauso jokiai politinei partijai, ji turi būti neutrali, visas partijas traktuoti panašiai,

negali girti vienos ir peikti kitos. Tai absurdiška nuostata, bet kartais pati prezidentė ją skatina.

Seimo rinkimai – svarbiausias šių metų politinis įvykis. Labai daug kas priklausys nuo jų rezultatų ir naujos Vyriausybės sudėties. Jei prezidentė mano, kad vienu partijų programos yra geresnės, o jų vadovai patikimesni, jai nereikėtų slėpti savo nuomonės. Jei valstybės vadovė savo kalbomis gali pasukti rinkimus Lietuvai teigiama linkme, ji neturėtų tylėti. Ne vien dėl to, jog tyla lyg ir rodytų abejingumą šalies likimui, bet ir todėl, kad laiku išreikšdama savo nuomonę prezidentė galėtų išvengti bėdų, kurios vėliau vargintų ją ir visą šalį. Geriau, kad valdžiai nesubrendusi partija surinktų mažiau mandatų, negu mėginti tokią partiją sudrausminti ar pažaboti jai laimėjus keliasdešimt mandatų.

Netvirtinu, jog Grybauskaitė turėtų tiesmukai sakyti, kad reikėtų balsuoti už partiją X arba jokių būdu nebalsuoti už partiją Y, nors tam tikromis aplinkybėmis toks atvirumas galėtų būti naudingas. Prezidentė gali elgtis subtiliau, išvardydamą Lietuvos gyvybinius interesus, pabrėždama energetinės nepriklausomybės ar finansinės drausmės svarbą, pasitikėdama rinkėjais, kad jie gebės padaryti tinkamą išvadą.

Viliuosi, per rinkimų kampaniją Grybauskaitė nebus tylenė, ir nereikės spėlioti, ką ji iš tiesų mano. Tačiau atvirumas nėra be pavojų. Jei prezidentės kritikuojamai partijai pasisektų rinkimuose, ši galėtų teigti, jog rinkėjai nepaisė valstybės vadovės patarimų, o patekusi į valdžią galėtų apsunkinti jai gyvenimą.

Alfa.lt

NUOMONĖ • KOMENTARAS

Visos mes iš tos pačios tešlos...

ANGELĖ KAVAKIENĖ

Tiek Lietuvoje, tiek išeivijoje mus džiugina lietuvių noras puoselėti amatų bei mugių tradicijas, išsaugoti mūsų senuosius pastatus, skatinti amatininkų verslus. Lietuvoje Rasos šventės metu kai kuriuose miestuose bei miesteliuose jau atgaivinti tradiciniai Žolių turgūs, prisiminti ir daugiau nei 100 metų gyvavusieji tradiciniai Jurginių jomarkai, kurie vykdavo savaite ir sutraukdavo daug žmonių.

Kiek liūdniau išeivijoje, kur mes turime tik Jonines, keletą mugių bei „Lietuvos dienas“ Čikagos centre. Pasikalbėjusi su rengėjais, girdžiu, kad mugėse bei kitose lietuvių šventėse dalyvauja vis mažiau žmonių, kad daug kam mūsų šventės tapo nebeįdomios.

Keletą metų lankmės ar dalyvavome Lietuvos Respublikos gen. konsulato Čikagoje rengiamose „Lietuvos dienose“. Atrodytų, kad toks renginys turėtų patraukti nemažą dalyvių – mūsų gabių verslininkų, amatininkų, menininkų. Kodėl juos taip sunku įkalbėti dalyvauti lietuviškame renginyje, ypač kada vos ne kiekviename laikraštyje skaitome apie mūsų didelį norą būti vieninga tauta? LR gen. konsulas jau nuo ankstyvo pavasario bando prisikviesti prekiautojų, kurie dalyvautų „Lietuvos dienoje“, tačiau jų randa vis mažiau.

Tiesa, dalyvavimas šventėje yra nepigus ir varginantis malonumas. Pavyzdžiui, mums ledams į Čikagos centrą nuvežti reikia siųsti sunkvežimį su produktui skirtu šaldikliu bei generatoriumi, visą laiką, kol vyksta šventė, laikyti sunkvežimio

šaldytuvą įjungtą, kad ledai neištirtų, reikia rasti mašinai su veikiančiu varikliu pastatyti vietą, kas yra nelenva pačioje miesto širdyje. Mes jau nekalbame apie tokias išlaidas, kaip mokestis už dalyvavimą „Lietuvos dienoje“, mūsų darbuotojų atitraukimą nuo jų kasdieninio darbo bei „kepimą“ karštoje didmiesčio saulėje, jei lieka – neparduotų prekių grąžinimą ir panašiai. Dalyvavimas „Lietuvos dienoje“ mūsų bendrovei yra nuostolingas, o dalyvaujame todėl, kad manome, jog reikia bent nedidele dalimi prisidėti prie gražios lietuviškos šventės surengimo. Daugelis šventės lankytojų už mūsų visų pastangas atsilygina geru žodžiu ir padėka. Ačiū jiems už tai.

Deja, dar nespėja išsiskirstyti paskutiniai dalyviai, o spaudoje jau skaitome straipsnius bei anoniminius komentarus, kur kelios spaudos atstovės – vis tos pačios – puola kritikuoti ir mokyti, kaip tokios šventės turėtų būti rengiamos. Kaip jos turi būti rengiamos, mes ir patys žinome, tačiau jas surengti yra nelengvas darbas. Vietoj to, kad mokytumėte ir kritikuotute – Amerikoje mes visi turime lygias galimybes bei teises – sukvieskite, parodykite, ką mokate pačios, padėkite surengti šventę, kuria

visi pasidžiaugtume.

Straipsniuose bei komentaruose skaitome, kad mugėse nėra ką tik iškeptos, šviežios ir dar garuojančios duonos. Šviežios ir garuojančios duonos iš Lietuvos į Ameriką neatskraidinsi net lėktuvu. Ją į Ameriką atvežame užšaldytą – 40 C temperatūroje, kad ji išlaikytų šviežios duonos savybes.

Mūsų senelės ir mamos sėkmingai kepė duoną pačios, todėl pasiūlyčiau mieloms rašytojoms padėti minutėlei kritikos plunksną į šoną, pasiraitoti rankoves ir pačioms iškepti šviežios lietuviškos autentiškos duonos pagal mūsų tautinio paveldo receptus ir nors kartą atvežti jos į „Lietuvos dieną“ Čikagoje, pavaisinti ją svečius bei praeivius. Mes visos iš tos pačios tešlos drėbtos, taigi parodykite, ką galite. Pamatysite, kad darbą dirbti yra sunkiau, nei tuščiai kritikuoti.

Eilinis lietuvių pirkėjas dažnai žino apie lietuviškus maisto produktus daugiau nei spaudos atstovės. Mielos žurnalistės, jūsų žiniai Viktor Uspaskich įmonė „Vikeda“ gamina „Dadu“ ledus, kuriuos į Ameriką atveža „B&I Overseas Trading“, Čikagoje atstovaujama bendrovės „Baltic Distribution“. UAB „Ingman ledai“ –

moderniausia valgomųjų ledų bei vaflinių indelių gamintoja Baltijos šalyse, priklauso Suomijos susivienijimui „Ingman Ice Cream“. Daugelis lietuvių valstybinių institucijų siekia pritraukti investicijų į Lietuvą, todėl prieš 20 metų suomių sprendimas statyti Mažeikiuose ledų gamybos įmonę buvo džiugus įvykis Lietuvos verslo pasaulyje.

„Ingman“ ledai yra gaminami žemaitiškame Mažeikių mieste, ir juos į Ameriką atveža mano vadovaujama bendrovė „Food Depot International“. Tiek vieni, tiek kiti ledai gaminami Lietuvoje iš lietuviško pieno pagal lietuvišką skonį, įmonėse dirba lietuvių darbininkai.

Kritika padeda, jei ji turi gerą tikslą – padėti, patarti, paskatinti, pataisyti, tačiau kada kritikuojama be jokio tikslo, tokia kritika atneša tik žalą. Koks yra tokių kritikuojančiųjų tikslas? Save išskirti ir kitą pažeminti? Juk ir taip sunku įkalbėti prekiautojus dalyvauti šventėse, kur jie negauna jokio pelno, o dar susilaukia ir neigiamų vertinimų kai kuriuose laikraščiuose.

Mielosios, palaikykite lietuvių prekiautojus šventėje, bent nedideliu įnašu padėkite Lietuvos konsulatui ar kitų mūsų švenčių, mugių, jomarkų organizatoriams surengti šventę, paskatinkite prekiautojus ir kitais metais atvykite į Čikagos centrą ir pačios būkite daugelio įvykių sukury. Juk sakoma, kad žodis pamoko, o pavyzdys patraukia. Mokytojų bei kritikų šiomis dienomis turime iki valia, tik darbininkų lietuviškose šventėse bei renginiuose tikrai trūksta.

TELKINIAI

Long Island, NY

Gera naujiena – nauja apylinkė New York apygardoje

SIGITA ŠIMKUVIENĖ

Long Island, NY gyvena nemažai lietuvių. Viešėjau pas juos dar prieš šešerius metus – tada buvau pakviesta į Aleksandros Kazickienės vardu pavadintos šeštadieninės mokyklėlės mokslo metų užbaigimo šventę. Gerai atsimenu, kaip nustebau išvydusi gausiai susirinkusius, kurių skaičius siekė 100 žmonių, o mokinių pasirodymu – gražiu koncertu – buvome sužavėti visi ten dalyvavusieji. Buvo smagu pabendrauti su jaunais žmonėmis. Jau tada likau sužavėta jų noro, kad vaikai lankytų lituanistinę mokyklėlę, užsi degimo visiems išlikti lietuviais. Džiaugiausi mokyklos vedėjos Neilos Baumilienės sumanumu ir mokėjimu suburti šaunių mokytojų grupę.

Atidžiai seku šios mokyklėlės veiklą, kuri daug ir išsamiai buvo aprašyta lietuviškoje spaudoje. Taip jau sutapo, kad savo šaunias pažįstamas A. Kazickienės mokyklos mokytojas susitikau šį pavasarį Rytinio pakraš-

kyklos mokytojai, energinga ir kūrybinga vedėja nuveikė tikrai daug. Mokyklėlė sėkmingai gyvuoja, šaukūnūs jos rėmėjai – gerbiama Kazickų šeima – finansiškai remia ir palaiko jos veiklą.

Po iškilmingo minėjimo vyko vaisės, buvo rodomos nuotraukų skaidrės iš mokyklos gyvenimo – konkursų, varžybų, pamokų.

Tą pačią dieną jauni ir energingi žmonės, aktyviai dalyvaujantys Lietuvių Bendruomenės renginiuose, panorą patys susiburti į apylinkę. Tuoj po mokinių mokyklos šventės Riverhead įvyko steigiamasis apylinkės susirinkimas, kurio metu 34 lietuvačiai panorą prisijungti prie LB. Pirmąją Rytinio Long Island apylinkės pirmininke tapo Rasa Mitrulevičienė.

Po steigiamojo susirinkimo į konferencijų salę visus besidominčius pakvietėme plačiau sužinoti apie JAV Lietuvių Bendruomenę. Jaunus bendruomenininkus supažindinau su LB organizacija, paaiš-

Šių metų A. Kazickienės lit. mokyklos abiturientės. Snieguolės Furajevienės nuotr.

tyvių didelis bendras renginys.

– Miela Rasa, kas, be Jūsų, įeina į apylinkės valdybą?

– Apylinkės valdybos vicepirmininkė yra Renata Cheshire, labai ak-

Tomas Mitrulevičius, buvęs boksininkas, baigęs Lietuvos kūno kultūros akademiją Kaune. Vienu žodžiu, visi labai energingai kibs į bendrą darbą.

– Tarkite keletą žodžių apie save.

– Gimiau ir augau Kaune, baigiau Nemuno vidurinę mokyklą. Kauno Technikos kolegijoje įgijau statybos ir verslo specialybę. 2001 m. loterijoje laimėjome „Žalią kortelę“, tad su vyru Tomu ir dviem dukromis Migle ir Vilma atvykome į nuostabų Rytinį Long Island ir apsigyvenome. Čia baigiau buhalterės bakalauro studijas Dowling kolegijoje, dirbu elektros bendrovėje.

– Per mūsų susitikimą pati buvai su sugipsuota koja, tik keletą dienų po operacijos. Kas atsitiko?

– Mano geriausias laisvalaikio užsiėmimas – krepšinis, kaip ir visų tikrų lietuvių. Per ŠALFASS rungtynes, žaisdama moterų krepšinio komandoje, gavau traumą. Bet viskas gerai, jau greitai vėl galėsiu bėgioti. Labai didžiuojuosi savo nuostabiomis dukromis Migle (15 metų) ir Vilma (13 metų), kurios seka mano pėdomis ir taip pat žaidžia krepšinį.

Sveikiname dar vieną lietuvių telkinį – Rytinio Long Island LB apylinkę, prisijungusią prie JAV Lietuvių Bendruomenės gretų!

A. Kazickienės mokyklėlės mokslo metų pabaiga.

čio mokytojų konferencijoje, kurią Jackson, NJ surengė JAV LB Švietimo tarybos pirmininkė Daiva Navickienė su savo valdyba. Tą kartą kalbėjomės apie mūsų mokyklėlių reikalus, savo šeimas.

Gavusi kvietimą vėl atvykti į A. Kazickienės mokyklėlės mokslo metų uždarymą, kartu vykti pakviečiau Dziną Inkratiene – Vaivos Vėbraitės mokyklos vedėja. Mus abi labai smagiai nuteikė nedidelė, šventiška paruošta liuteronų bažnyčios parapijos salė. Mokyklos vedėja Baumilienė aprodė klases, kur mokosi trisdešimt mokinukų, pateikė labai daug išsamios informacijos, kaip organizuojama mokyklos veikla. Džiaugėmės A. Kazickienės mokyklėlės mokinių gražiais darbais ir geromis mokymosi sąlygomis.

Mokykloje tikrai darniai ir stropiai dirbama su vaikais. Mokyklos dėka susibūrę jauni žmonės sudaro stiprų šio telkinio branduolį. Šventės metu netrūko kalbų, sveikinimų, gėlių ir padėkų mokytojams, aišku, vyko mokyklos diplomų teikimas ir kiti apdovanojimai. Tokiais atvejais man visada norisi padėkoti tėvams, kurie lituanistinių mokyklų lankymą laiko šventu reikalu. Šeštadieninės mo-

kinau, koku principu ji dirba, daugiau teko pakalbėti apie LB apylinkės funkcijas, apie glaudų LB bendradarbiavimą su Lietuvių Fondu ir jo gražiais darbais, jam remiant lietuvių išlaikymą. Pakviečiau visus tapti LB nariais ir jo rėmėjais.

Praėjus keletui dienų, susiskambinome su Rasa Mitrulevičiene, pokalbio metu uždaviau jai keletą klausimų.

– Kodėl Jūsų apylinkės lietuviai nusprendė susiburti į JAV LB apylinkę?

– Rytiniame Long Island gyvena nemažai lietuvių, puikiai veikia šeštadieninė mokyklėlė, kuri apjungia šeimas, turinčias vaikus. Todėl įkūrėme LB apylinkę, kuri apjungtų visus, norinčius puoselėti lietuvių kalbą, papročius ir kultūrą. Jau rugpjūčio mėnesį ruošiams pirmąjį savo pikniką, kuriame ir numatysime tolimesnį mūsų apylinkės veiklos planą. Rugšėjo pradžioje vyksime su palapinėmis prie Lake George. Tariamės su JAV Kultūros tarybos pirmininke Aldona Page, kad pas mus apylinkėje būtų suruoštas Maironio 150-mečio minėjimas. Tai būtų pats pirmasis mūsų valdybos ir visų apylinkės lie-

Snieguolės Furajevienės nuotr.

tyvi narė, buvusi šeštadieninės mokyklėlės tėvų komiteto pirmininkė. Iždininkė – Gerda Vadeikienė, sekretorė – Dana Tarasevičienė, vadovaujanti grožio salonui. Už kultūros reikalus atsakingas Kęstutis Jankūnas, buvęs ilgametis Šiaulių dramos teatro aktorius. Sporto reikalus tvarkys

Pirmoji Rytinio Long Island pirmininkė Rasa Mitrulevičienė su vyru Tomu ir dukromis.

DVIGUBA PILIETYBĖ – NE VISIEMS LIETUVIAMS

JEN LAZUTA

Šių metų spalio 14 d. Audronė Tamulienė užpildys balsavimo biuletenį Lietuvos parlamente rinkimuose. O lapkričio 6 d. ji dalyvaus Jungtinių Valstijų prezidento rinkimuose. Tuo tarpu Adomas Siudika teisę išreikšti savo valią turės tik lietuviškuose rinkimuose. Kodėl? Tamulienė atvyko į Jungtines Valstijas prieš 1990 m. ir todėl ji turi teisę į dvigubą pilietybę; Siudika į šią šalį atvyko po 1990-ųjų ir tokios teisės neturi.

Ir 70-metė Tamulienė, ir 30-metis Siudika gimė Lietuvoje. Abu persikėlė į Jungtines Valstijas ir gyvena Čikagos apylinkėse. Abu yra nepaprastai ištikimi savo paveldui, bet tuo pačiu yra įleidę šaknis Amerikoje. Abu seka politinius įvykius čia ir savo gimtinėje. Abiem balsavimas yra pareiga. Bet pagal Lietuvos Respublikos Konstituciją, kuri buvo priimta 1992 m. spalio 25 d., Lietuvos pilietis, išvykęs iš Lietuvos po 1990 metų ir įgijęs kitos šalies pilietybę, turi atsisakyti Lietuvos pilietybės.

„Pažįstu nemažai lietuvių, kurie priėmė JAV pilietybę, nes to reikėjo, kad gautų norimą darbą, – sako Siudika. – Tai sunkus sprendimas, nes renkamasi tarp savo tėvynės, kurią, mano nuomone, įgijome, kai gimėme Lietuvoje savo lietuviams tėvams (ir tai yra mūsų prigimtinė teisė), ir tarp pareigos išlaikyti savo šeimą.“ Siudikos draugai – ne išimtis. Pagal paskutinius Migracijos departamento prie LR Vidaus reikalų ministerijos duomenis, 2010 m. 519 lietuvių neteko LR pilietybės, nes tapo piliečiais kitoje šalyje. 2009 m. šis skaičius buvo šiek tiek didesnis – 784.

Turbūt vienas iš žinomiausių lietuvių emigrantų, kuris buvo priverstas rinktis tarp dviejų pilietybių, yra Valdas Adamkus, buvęs Lietuvos prezidentu nuo 1998 m. iki 2003 m. ir nuo 2004 m. iki 2009 m. Jis į Jungtines Valstijas emigravo 1949 m. ir gyveno čia kaip Amerikos pilietis iki išėjimo į pensiją 1997 m. Adamkus atsisakė JAV pilietybės prieš duodamas priesaiką savo pirmos kadencijos pradžioje.

Adamkaus antrosios kadencijos metu LR Konstitucija buvo šiek tiek pakoreguota, jam pasirašius įstatymą, pagal kurį lietuvių emigrantų, gyvenančių Europos Sąjungos ir NATO valstybėse narėse, vaikams suteikiama teisė turėti dvigubą pilietybę. Vėliau sekė peticijos, reikalaujančios, kad dviguba pilietybė būtų įteisinta daugiau atvejų, negu yra dabar, bet realių pokyčių nėra iki šiol.

Lietuva nėra vienintelė šalis, draudžianti dvigubą pilietybę. Dviguba pilietybė nėra retas atvejis tarp šalių, kurios dvigubos pilietybės nedraudžia. Tačiau Lietuva yra mažumoje, kai kalbama apie skirtingus dvigubos pilietybės įstatymus, taikomus skirtingoms emigrantų kartoms. Remiantis 12-uoju Konstitucijos straipsniu, Lietuvos Respublikos pilietybės įstatymas dvigubą pilietybę leidžia turėti išskirtiniais atvejais. Daugiausia tiems lietuviams, kurie buvo priversti emigruoti iš šalies tarp sovietų okupacijos 1940 m. birželio 15 d. ir Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 1990 m. kovo 11 d. Tokie asmenys gali gauti Lietuvos pilietybę, neatsisakydami antrosios, kurią įgijo persikėlę gyventi kitur.

Šis Konstitucijos dviprasmiškumas leidžia Tamulienėi turėti dvigubą pilietybę. Ji su tėvais išvyko iš Lietuvos 1951 m., o 1957 m. tapo Amerikos piliete. Nors po išvykimo prieš 61-erius metus Lietuvoje lankėsi tik keletą kartų, ji teigia, kad vis dar jaučia stiprų ryšį su savo tėvyne. „Norėčiau pasakyti, kad esu Amerikos lietuvė, – teigia Tamulienė, – bet aš labiau esu Lietuvos amerikietė.“ Nepaisant to, Tamulienė prisipažįsta, jog dauguma jos draugų ir giminių Lietuvoje nepritaria, kad ji ten balsuotų. „Bet aš vis tiek balsuoju, nes tai mano teisė ir pareiga“, – sako ji.

Kalbėdama apie naujuosius lietuvių emigrantus JAV, Tamulienė sako, kad jai nėra taip svarbu, jog jie negali balsuoti abejuose rinkimuose.

Dalia Anysienė, JAV gyvenanti nuo 1949 m., sako, kad, nepaisant balsavimo šalyje, kurioje ji negyvena, dviprasmiškumo, ji balsuoja abiejuose rinkimuose.

Jen Lazuta nuotr.

„Taip sakau todėl, kad jų teisės nebuvė atimtos – jie atvyko čia dėl kitokių priežasčių, – teigia ji. – Mes turėjome išvykti. Mano tėvai buvo įtraukti į deportuojamų žmonių sąrašą. Žmonės, kurie čia atvyko po 1990-ųjų, tiesiog ieško geresnio gyvenimo. Tai jų pasirinkimas. Mes tokio pasirinkimo neturėjome.“

Toks Tamulienės ir Siudikos nuomonių skirtumas atspindi aistringas diskusijas tarp lietuvių, kas – ir ar iš viso – gali turėti teisę į dvigubą pilietybę. Dažniausiai į skirtingas barikadų puses pasidalijama pagal kartas. Ankstesnės bangos emigrantai linkę manyti, kad tik tie, kurie buvo priversti trauktis iš šalies, turi teisę išsaugoti Lietuvos pilietybę, net priėmę kitos šalies pilietybę. Naujesnių kartų emigrantai mano, kad jie neturėtų būti verčiami rinktis vieną iš šalių, net jeigu jie išvyko iš Lietuvos dėl kitokių priežasčių. Be to, dar yra ir tokių lietuvių, kurie, niekada neišvykę iš šalies, mano, kad išvykimas – nesvarbu, dėl kokių priežasčių, – yra pakankama priežastis, kad žmogus prarastų teisę balsuoti.

Skirtingos nuomonės

72-įj Jurgis Ansysas atvyko į Kanadą 1949 m., 1960 m. įsikūrė Jungtinėse Valstijose. Dabar jis turi visų trijų šalių pilietybes. Nors jau nesinaudoja turima teise balsuoti Kanadoje, Ansysas mano, kad Lietuvos Konstitucija turėtų leisti svetur gyvenantiems lietuviams balsuoti Lietuvoje. „Aš, kaip ir daugelis, noriu turėti galimybę dalyvauti abiejuose rinkimuose, – sako jis. – Mes visi branginame teisę balsuoti ir ten, ir čia, nes manome, kad mūsų balsai kažką reiškia.“

Anyso žmona, 70-metė Dalia, turi šiek tiek kitokią požiūrį į tai. Į Jungtines Valstijas ji atvyko 1949 m. ir taip pat turi dvigubą pilietybę. Ilgą laiką ji buvo įsitikinusi, kad neturi teisės balsuoti Lietuvoje, nes ten negyvena. „Man tai buvo moralinė problema – ar aš turiu teisę balsuoti šalyje, kurioje negyvenu?“, – sako ji. Galiausiai, teigia Dalia, draugai ir giminės įkalbėjo ją balsuoti – labiau

– sako jis. – Mes visi branginame teisę balsuoti ir ten, ir čia, nes manome, kad mūsų balsai kažką reiškia.“

Anyso žmona, 70-metė Dalia, turi šiek tiek kitokią požiūrį į tai. Į Jungtines Valstijas ji atvyko 1949 m. ir taip pat turi dvigubą pilietybę. Ilgą laiką ji buvo įsitikinusi, kad neturi teisės balsuoti Lietuvoje, nes ten negyvena. „Man tai buvo moralinė problema – ar aš turiu teisę balsuoti šalyje, kurioje negyvenu?“, – sako ji. Galiausiai, teigia Dalia, draugai ir giminės įkalbėjo ją balsuoti – labiau

A. Siudika sutiko prezidentę Dalią Grybauskaitę jos apsilankymo Čikagoje metu 2012 m. gegužės mėn. Siudikos teigimu, paklausta apie dvigubą pilietybę, prezidentė atsakė, kad ji supranta problemą ir kad Konstitucinės teisės žinovai turės rasti išeitį.

Audriaus Remeikio nuotr.

siai dėl to, kad žinojo ją balsuosiančią už „teisingus“ kandidatus ir problemas.

Švietimasis

72-ejų Arvydas Tamulis, į Jungtines Valstijas atvykęs 1949 m., dažną dieną sėda prie kompiuterio ir skaito naujienas apie rinkimus Lietuvoje. Kaip ir Anysienė, Tamulis suvokia balsavimo šalyje, kurioje negyvena, pasekmes ir stengiasi šviestis apie tos šalies problemas.

Šiais metais bus renkami atstovai į 141 Lietuvos Seimo vietą. Internetinės svetainės „Lithuania Tribune“ duomenimis, paskutinės rinkiminės apklausos rodo, jog pirmauja

Darbo partija, kuri surinktų 17–19 proc. balsų, socialdemokratų surinktų 15–16 proc. balsų, o Tvarka ir teisingumas – 8 proc. Neseniai šios trys partijos pasirašė koalicijos sutartį ir ekspertai pranašauja, kad spalio mėnesį vyksiančiuose rinkimuose jos laimės daugumą vietų.

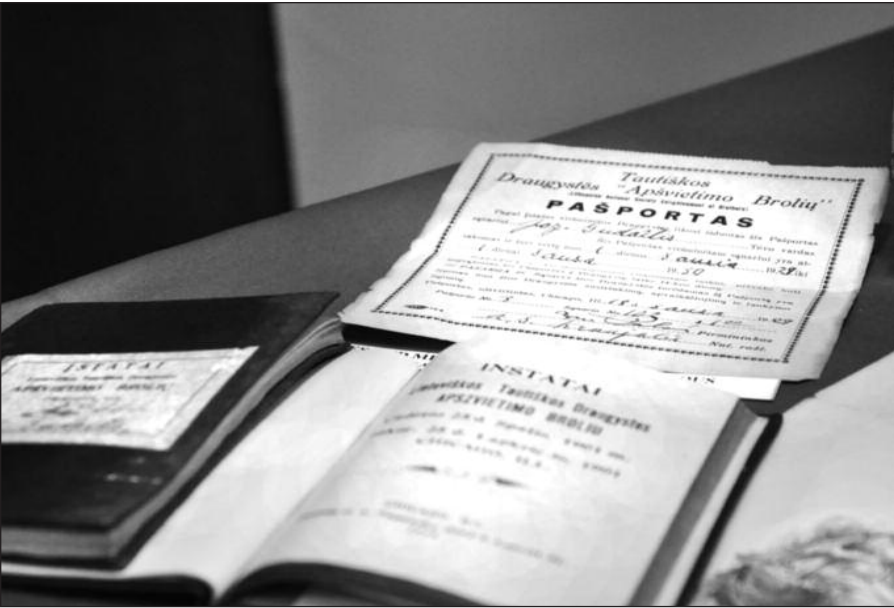
Tamulį ypač domina partijų nuomonė dvigubos pilietybės, energijos tiekimo ir korumpuotų parlamentarių pašalinimo klausimais. „Aš stengiuosi priimti informaciją paremtą sprendimą ir skaitau lietuvišką spaudą internete, kad žinočiau, kas vyksta, – sako Tamulis. – Mano balsavimas turės įtakos kitiems žmonėms, o ne man. Taigi mano nuomonė, ar tai teisinga, ar ne, keičiasi.“

Nepaisant šios vidinės sumaišties, Tamuliui nepatiktų, jeigu jis neturėtų teisės balsuoti abejuose rinkimuose. „Tai yra buvimo piliečiu dalis, – sako jis. – Balsavimas Lietuvoje man reiškia stipresnį ryšį su Lietuva. Buvo atvejų, kai aš susilaukiau. Bet kitais kartais, kai jaučiau, kad mano balsas yra ypatingai svarbus, aš balsavau.“

Siudika supranta, kodėl kai kurie lietuviai skeptiškai vertina užsienyje gyvenančių tautiečių balsavimą gimtojoje šalyje vykstančiuose rinkimuose. Bet, jo nuomone, daugiausiai balsuoja tie žmonės, kurie patys renka informaciją ir žino, už ką balsuoja. Dažniausiai jų balsavimas būna informacija pagrįstas sprendimas. Siudika norėtų turėti galimybę pasisakyti ir Amerikos politikoje. „Balsuočiau, jeigu galėčiau, nes aš seku šios šalies vietinį politinį gyvenimą ir esu apsišvietęs Illinois valstijos ir visos šalies politikoje, – sako jis. – Bet aš niekada neatsisakyčiau Lietuvos pilietybės, kad galėčiau tai daryti.“

Nepanašu, kad pastarosios kartos emigrantai kaip Siudika artimiausiu metu gautų progą turėti dvigubą pilietybę. „Pakeisti Konstituciją būtų sudėtinga, – sako jis. – tam reikėtų referendumo. Kadangi lietuviai nėra aktyvūs balsuodami, egzistuoja didelė rizika, kad jis nepavyktų. Jeigu nebalsuoja tam tikras gyventojų skaičius, referendumas neįvyksta.“ Net jeigu toks referendumas pavyktų, yra sunku numatyti, kaip išaugęs dvigubą pilietybę turinčių lietuvių skaičius paveiktų rinkimų rezultatus. Anot Jungtinių Tautų Ekonomikos ir socialinių reikalų departamento Statistikos skyriaus, labai nedaug šalių renka duomenis apie asmenis, turinčius dvigubą pilietybę.

Nukelta į 9 psl.

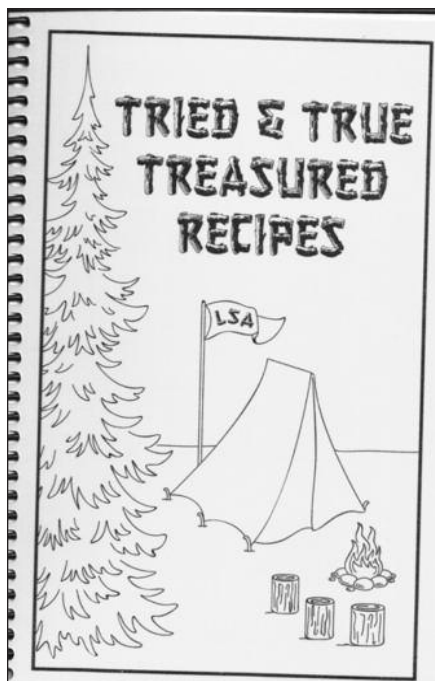
Sukaupti pirmosios lietuvių emigrantų bangos dokumentai šiuo metu saugomi Lituanistikos tyrimo ir studijų centre, Čikagoje.

Jen Lazuta nuotr.

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė Aušra Jasaitytė Petry • 8830 Magnolia Court • Orland Park, IL 60462 • El. paštas: ausra67@sbcglobal.net

S. Juzės Daužvardienės vyr. skaučių/skautininkių būrelis: Alė Razmienė, Adelė Grina, Vida Jesewitz, Daiva Bakšienė, Roma Norkienė, Dalė Gotceitienė, Aldona Urbienė (priekyje), Birutė Sasnauskienė, Irena Valaitienė, Aristida Parakininkienė, Aurelija Vaičiulienė ir Jūratė Zelba.

Nauja knyga

ALĖ NAMIKIENĖ

2012 m. liepos mėn., šalia valstybinių švenčių, XIV Lietuvių tautinių šokių šventės džiaugsmo, skautiškų stovyklų pradžios, sulaukėme naujos knygos – „Tried & True Treasured Recipes“, kurią paruošė ir išleido vyr. skaučių/skautininkių S. Juzės Daužvardienės būrelis, vadovaujamas v.s. Dalės Gotceitienės.

Buvusios Lietuvos Respublikos garbės konsulės Čikagoje Juzės Daužvardienės vardu 1977 m. pasivadinęs skaučių vadovių būrelis pasakė Sesės Konsulės pavyzdžiu. Kaip knygoje rašo Aurelija Vaičiulienė, „Among countless of her accomplishments, she also compiled the ‘Popular Lithuanian Recipes’ book. Presently, we honor her memory with gratitude with our own collection of ‘Tried and True Treasured Recipes’ book for the future generations with the words she always signed her letters – ‘Su meile ir pagarba’ (with love and respect)“.

Knygos pradžioje Jūratė Zelba rašo: „mūsų vaikams, mūsų mieiliems draugams, mūsų sesėms skautėms mes perduodame šiuos receptus ir su jais susijusius brangius atminimus“. Toliau seka puslapis apie lietuviškąją skautybę, Vaičiulienės straipsnis apie Juzės Daužvardienės

būrelį ir būrelio vadovės Dalės Gotceitienės žodis. Daugumą receptų į kompiuterį įrašė Birutė Sasnauskienė, knygą redagavo ir platina Vida Jesewitz.

Knygoje per 300 receptų, kuriuos pateikė 71 autorius. Lietuviškoji skautybė jungia daug žmonių – šioje knygoje savo skanėstų receptais dalijasi ir „Šatrijos Raganų“ skautininkių būrelis iš Hamilton, Kanados. Yra net skyrelis, kaip gaminti patiekalus stovykloje ar iškyloje ant laužo, pavyzdžiui, Rima Lintakaitė rašo, kaip iškepti kiaušinių popieriniame maišelyje ant laužo... Prieš kiekvieną skyrių „Morris Press Cookbooks“ įdėjo puslapį įvairių naudingų patarimų.

Juzės Daužvardienės kelis receptus pateikia Dalė Gotceitienė. Ji sako, kad iškepė „Beržo šaką“ pagal Sesės Konsulės receptą, ir labai gerai išėjo. O prie savo obuolių pyrago recepto sesė Dalė rašo, kad obuolių sezono metu iškepa apie 40 pyragų, sušaldo, ir tada vaikai ir vaikaičiai skanauja iki kito sezono... Įdomu skaityti „notes“ – prierašus, pvz., Jūratė Zelba apie senovišką lietuvišką apkepą „Lithuanian Holiday Stuffing that we never stuff“ sako: „negailėk sviesto (...), tai labai riebus ir todėl gardus lietuviško skonio juodos duonos, grybų, lašinukų, grietinės patie-

kalas“.

Ne kartą teko svečiuotis Juzės Daužvardienės būrelio sueigose ir labai gardžiai jose vaišintis. Visos būrelis sesės, augusios Čikagos „Aušros vartų“ tunte, Marijos gimnazijoje iš seselių kazimieriečių išmoko verti baltuosius šiaudinukus (J. Daužvardienės atgaivintas paprotys), baigė mokslus ir vėliau, jau su savo vaikučiais, vėl grįžo į tuntą darbuotis skautybėje. Kelios šio būrelis narės buvo vyr. skautės mėlynšlipsės „Gabijos“ draugovėje, kai man teko privilegija būti jų draugininke. Dabar, šalia skautybės, galbūt mus apjungia ir žodis „močiutė“. Bet ne 1961 metais. Tada jos buvo gimnazistės, studentės. Važiuojame kažkur užmiestyje į iškylą ant šieno (oi!), turėjome naktinę iškylą tolimame Lemont, p. p. Briedžių sodyboje, Motinos dienos sueigose dalyvaudavo jų visų mamos, ypatingai sueigai mus pakvietė į „Draugo“ redakciją s. kun. Pranas Garšva, keliskart lankėmės Lietuvos konsulate pas dr. Petrą ir Juzę Daužvardžius ir stebėjome iš arti, kaip darbuojamasi Dievui, Tėvynei ir Artimui (neatsispiriu pagundai pasižliaugti prisiminimais).

S. Juzės Daužvardienės būrelis ilgametė vadovė – „užsienietė“ v.s. Dalė Gotceitienė. Cleveland augusi, Šv. Jurgio parapijos mokyklą lan-

kiusi, Kent State University įgijo bakalauro laipsnį pedagogikoje ir, sukūrusi šeimą, persikėlė į Čikagą. Apie 1973 m. jau matome sesę Dalę su dukrele „Aušros vartų“ tunte. Tuoj stojo į darbą, kur nuolatiniu padėjėju buvo ir vyras Švitrius. 1975 ir 1976 m. dirbo tunto stovyklose Rake, 1976–1978 m. – „Aušros vartų“ tunto tūtininkė, VI Tautinėje stovykloje 1978 m. Seserijos prityrusių skaučių pastovyklėje – programos vedėja. Skaučių Seserijos vyriausios skautininkės pavaduotoja išrenkama 1982–1984 m. kadencijai. 1983 m. LSS jubiliejinėje stovykloje „Aušra“ – Seserijos stovyklos viršininkės pavaduotoja. Surinko ir spaudai paruošė „Aušros stovyklos dainynėlį“. 1985–1993 m. ėjo LSS vadovybės biuletenio „Skautija“ redaktorės pareigas.

2010 m. rugpjūčio 26 d. S. Juzės Daužvardienės būrelis šventė bendro darbo veiklos 35 m. sukaktį ir gražiai surengta švente paminėjo prieš 20 m. mirusią Sesę Konsulę – s. Juzę Daužvardienę.

Išleisdamas šią receptų knygą, S. Juzės Daužvardienės būrelis, šalia kitų projektų, pilną žada skirti LSS archyvo/muziejaus išlaikymui ir Rako stovyklavietei, kurioje jos daug metų stovyklavo ir vadovavo.

Jubiliejinės Lietuvos skautų stovyklos „Gėrio pėdomis...“ kelias prasideda!

Ei, visi, nuo mažiausios vilkiukės iki stipriausio vyčio, nuo vadovo iki patyrusio skauto, ar girdėjote naujieną?! Jubiliejinės stovyklos Lietuvoje organizatorių iniciatyvinė grupė jau pradėjo rinkti mintis ir kartu lipdyti pamatus, kad visi galėtume susirinkti į bendrą, didžiulį ir dar Lietuvoje neregėtą, negirdėtą nuotykį.

Įsivaizduok... 2013 metų vasara, Telšių miesto pakraštys, Masčio ežero pakrantė ir – kur tik akys žvelgs – skautų būriai stovyklausi, kiek tik ausys girdės – skautiškas šurmulytis aidės, kiek tik nosys užuos – arbata kvėpės ir pasišildyt prie laužo vis kvies. Parodysime Žemaitijai, kas yra skautai – iš kokio molio mus Dievas nulipdė, kaip geriam Žemę, kuri mus augino ir mylim Artimą, kuris šalia... „Gėrio pėdų“ taką Žemaitijoje tiesime liepos 6–14 dienomis.

Stovyklos organizatoriai jau laužo galvas, kaip stovyklą surengti kuo įdomesnę, linksmesnę ir

naudingesnę kiekvienam, tad jau nuo šiandien pradėkime ruoštis visi kartu! Pradėk ruoštis šiam įvykiui: išsigyk „kiaulę taupyklę“, mokykis sun-

Stovyklos organizatoriai jau laužo galvas, kaip stovyklą surengti kuo įdomesnę, linksmesnę ir naudingesnę kiekvienam.

kausius mazgus, kurk planus, kaip kartu su savo vieneto broliais ir sesėmis pastatys geriausius vartus visoje tūkstantinėje stovykloje ir negaišdamas laiko stovyklai pasiruoš tinkamai.

Savo ruožtu stovyklos viršininkas sktn. sk. v. Vilijus Viktoravičius pažada: „Atvažiuavę į stovyklą Jūs patirsite dar neregėtus skautiškus smagumus, nes mes – skautai, mus vienija viena idėja, vienas tikslas, mes vieno kraujo ir mūsų širdys plaka tuo pačiu, skautišku ritmu.“

Viskas prasideda nuo sumanymo ir žmonių, kurie tą sumanymą yra pasiryžę įgyvendinti! Ieškokime bendrumų, o ne skirtumų! Jubiliejinė stovykla artėja!

Broli, sese, budėk!

„Kur yra noras, ten yra kelias!“

Robert Baden Powell

**Jubiliejinės stovyklos „Gėrio pėdomis...“
viešųjų ryšių skyriaus info**

Amerikos valstybės archyvų darbuotoją sužavėjo Lietuva

ALGIS VAŠKEVIČIUS

„Illinois ir Lietuva: asmeninė kelionė“ – taip pavadintas renginys įvyks Washington, DC, Lietuvos Respublikos ambasadoje Jungtinėse Amerikos Valstijose, š. m. rugsėjo 12 dieną. Šis ištis išskirtinis renginys buvo pradėtas planuoti dar šiemet sausio mėnesį, kai JAV Valstybės archyvo darbuotojas, 1854 metais įsteigtos Illinois valstijos draugijos (Illinois State Society) narys Rodney Ross susitiko su LR ambasados įgaliotuoju ministru Rolandu Kačinsku ir išdėstė savo sumanymą.

„Iš pradžių buvau sugalvojęs gerokai ilgesnį pavadinimą, bet vėliau, pasitaręs su Rolandu Kačinsku, nusprendžiau, kad dabartinis renginio pavadinimas yra ir konkretus, ir turintis gilią prasmę“, – sakė birželio pabaigoje pirmą kartą Lietuvoje apsilankęs Ross.

Kalvarijos istorikas A. Totoris (d.) pasidalijo savo medžiaga apie vietos žydų gyvenimą.

Jo pažintis su Lietuvos ambasada Washington, DC prasidėjo jau senokai, kai dar 1997 metais tradicinio Žydinių vyšnių festivalio (jis švenčiamas minint 1912 metais Japonijos Tokyo miesto tuomečio mero padovnotų 3,000 medelių JAV sostinei metu

proga) buvo pagerbta renginio princesė, ir priėmime amerikietis susipažino su tuomete ambasados antrąja sekretore Rūta Kazragiene. Vėliau užsimezgė gražus asmeninis bendradarbiavimas su Kazragių šeima, o 1999 m. Illinois valstijos draugija už kultūros paveldo išsaugojimą savo apdovanojimą paskyrė Stanley Balzekui, jaun. Lietuvių kultūros muziejaus direktoriui.

„Vėliau tie ryšiai su ambasada buvo šiek tiek nutrūkę, nes turėjau asmeninių bėdų, ilgai sirgo ir prieš dvejus metus mirė mano žmona Clara. Tačiau domėjimasis Lietuva, iš kur yra kilę mano protėviai, niekada nedingo. Tad šiemet pagaliau nutariau nuvažiuoti ir pamatyti šią man visiškai nepažįstamą žemę – iki šiol niekada nebuvoau Rytų Europoje“, – sakė istorikas.

Rodney protėviai žydai gyveno Lietuvoje daug metų. Jo seneliai pa-

Rodney Ross senosiose Kalvarijos kapinėse.

A. Vaškevičiaus nuotr.

mas, kur vėl nemažai kalbėta apie praeitį ir protėvius. Tačiau tada dar ir minties nebuvo kada nors nuvažiuoti į Lietuvą.

„Aš esu istorikas, dirbu Amerikos valstybės archyve, kur tyrinėjame XVIII a. pabaigos JAV dokumentus, Atstovų rūmų ir Senato to laiko įrašus. Istorija, praeitis man visada buvo įdomi, tad domėjimasis savo paties praeitimi buvo savaime suprantamas dalykas. Kita vertus, nusprendęs nuvykti į Lietuvą aš norėjau ne tiek atrasti konkrečias savo giminės vietas, bet pajusti tos šalies dvasią, pamatyti man visiškai nežinomą šalį, sutikti jos žmones“, – sakė Ross.

Jis neslepia – įsivaizdavimas apie Lietuvą prieš atvykstant buvo kitoks nei realybė. Nors daug skaitė, domėjosi protėvių žeme, tačiau čia jį nustebino tai, kad per 20 Nepriklausomybės metų Lietuva gerokai pažengė į priekį. Jis pamatė daug mažiau sovietinės praeities ženklų, nei tikėjosi. Jį sužavėjo jaunimas – veiklus, energingas, veržlus, gerai kalbantis užsienio kalbomis, sportiškas. „Jūsų jauni žmonės tokie liesi – matyt, jie daug mokosi ir daug sportuoja, o Amerikos jaunimas daug apkū-

nesnis“, – lygino amerikietis.

Illinois valstijos draugija, veikianti jau daugiau kaip pusantro šimto metų, dabar turi apie šimtą narių. Draugija nuolat rengia įvairius renginius, jos nariais yra žinomi politikai, verslininkai, visuomenės veikėjai. Į svečius čia dažnai kviečiami įdomūs pašnekovai, nagrinėjamos įvairios temos. Būtent draugijoje Ross susipažino su lietuvių kilmės senatoriumi John Shimkus, kuris vienu metu buvo draugijos vadovas, vėliau užsimezgė pažintis ir su kito lietuvių kilmės senatoriaus Richard Durbin artimais padėjėjais. Bendraujant su jais visais ir kilo sumanymas parengti tokį vakarą ambasadoje ir pakviesti į jį Illinois valstybės draugijos narius, savo pažistamus, taip pat žmones, kuriuos patys ambasados darbuotojai norėtų matyti renginyje. Tikimasi, kad į renginį susirinks per šimtas vakaro dalyvių.

„Norisi auditoriją sudominti ne vien pasakojant vienos šeimos istoriją, bet per ją pateikti platesnius apibendrinimus ir pastebėjimus. Daugelis mūsų draugijos narių neturi jokio supratimo, kur ta Lietuva, ir man svarbu, kad jie tai sužinotų, kad bent kiek išgirstų

Nukelta į 15 psl.

„Ice Age 4“ (Ledynmetis 4)

Filmo aprašymas

ANDRIUS KRIAUČIŪNAS

Apie ką šis filmas?

Filmas prasideda su vovere, kuri užsimano riešuto. Bandydama jį gauti, ji įkrenta į pasaulio vidurį (filme pasaulio vidurys yra rutulys). Riešutas pradeda riedėti žemyn, voverė bėgti paskui. Ji tai daro lakstydamą į visas puses. Dėl to jos lakstymo atsitinka taip, kad pasaulis viršuje suskyla ir tarp žemynų atsiranda vandenynai.

Viename žemyne gyvena gyvūnai, tarp jų ir gauruotų mamutų šeima. Ji turi dukrą, kuri nelabai klausavo savo tėvų. Jos tėvas ją labai saugo, jam nepatinka, ką ji daro. Jie susipyksta. Ir kaip tik tą akimirka, kai jie susipyksta, tarp tėvo ir dukros prasiskiria žemė. Tėvas nukeliauja į kitą pusę (ant ledo gabalo), o dukra su motina pasilieka ant žemės.

Dukra dėl to labai nusiminė, nes ji mano, kad jeigu nebūtų susipykusi su tėvu, viskas būtų susiklostę kitaip. Su tėvu ant ledo atsidūrė dar keletas gyvūnų. Po kiek laiko jie sutin-

ka gyvūnus-piratus, kurie juos suima. Po to vyksta daug mūšių, gyvūnai bando pabėgti nuo piratų. Jums teks pamatyti filmą, jeigu norite sužinoti, ar mamutų šeima susitiks ir ar gyvūnai pabėgs nuo piratų.

Ar filme vaidina žinomi aktoriai?

Keletas žinomų aktorių yra: Aziz

Ansari (TV serialas „Parks and Recreation“), Joy Behar („Buzz Lightyear of Star Command“) ir Peter Dinklage (Elf filme „Narnia“). Aišku, ne patys aktoriai filme vaidina, tik jų balsai girdisi, nes tai animacinis filmas.

Kas labiausiai patiko?

Man labiausiai patiko ta siena,

kur voverė suskaldė pasaulį į septynis žemynus.

Kas nepatiko?

Man nepatiko filmo tema, kuri pasirodė neįdomi. Piratų buvimas buvo ne į temą. Taip pat buvo gana lengva atspėti viso filmo siužetą, todėl staigmenų nebuvo.

Kam siūlyčiau filmą pažiūrėti?

Šį filmą siūlyčiau pažiūrėti tik mažesniems, ne vyresniems nei 11 metų. Man filmas buvo labai nuobodus ir labai nepatiko.

Kaip vertinu filmą?

Kaip jau sakiau, man jis labai nepatiko, daugiau 4 taškus iš 10.

Ar verta šį filmą žiūrėti kino teatre?

Tikrai ne. Verta išsinuomoti ir taip sutaupyti pinigų.

Palangoje – tarptautinis akordeono festivalis

Vasara. Iš Lietuvos pasiekia žinios, kad ten – labai karšta. Daugelis skuba į Palangą, kur jau ne tik visi kambarėliai, bet ir visos palėpės užimtos – nakvynės gauti neįmanoma net už dvigubą kainą. Ką nesisakys, Palanga traukia ir lietuvių, ir mūsų šalies svečius. Traukia ji ne tik savo gražiu pajūriu, bet ir renginiais, į kuriuos bilietus taip pat sunku gauti.

Vienas iš tokių įdomesnių renginių – jau tradicija tapęs tarptautinis akordeono festivalis, seminaras-praktikumai Palangoje, rengiamas Lietuvos akordeonistų asociacijos bei Lietuvos muzikos ir teatro akademijos, rugpjūčio 1–7 dienomis ir vėl sukvietęs akordeono muzikos mėgėjus.

Šiais metais festivalis vyks įprastoje erdvėje – S. Vainiūno muzikos mokyklos salėje (Maironio g. 8) bei Palangos kultūros centre „Ramybė“ (Vytauto g. 35). Čia skambės džiazas, originali šiuolaikinė, pramoginė muzika, klasikinių transkripcijų pavyzdžiai, lengvoji estradinė muzika. Šiais metais festivalyje-seminare savo talentu pasidalins svečiai iš Rusijos, Baltarusijos, Lenkijos, Estijos, Latvijos ir, žinoma, Lietuvos.

Vienas iš laukiamų svečių – perspektyvus, talentingas jaunos kartos atlikėjas, daugiau nei 20 tarptautinių konkursų laureatas iš Maskvos Josif Puric, tarptautinių labdaros fondų (tokių kaip „Nauji vardai“, „Rusijos atlikimo menas“, V. Spivakovo) stipendininkas. Koncertavęs ir laureato vardą pelnęs daugelyje pasaulio šalių, Josif Puric šiais metais aplankė ir Lietuvą.

Kvintetas iš Lenkijos „Tanguillo“ pristatys festivalio klausytojams tango programą, kurioje vyraus legendinio Astoro Piazzolla kūriniai.

Viešnia iš Navopolo (Baltarusija) Natalia Šach yra Baltarusijos Respublikos Prezidento specialiosios premijos, skirtos talentingojo jaunimo palaikymui, stipendininkė, taip pat Respublikinio bei daugelio tarptautinių konkursų nugalėtoja.

Scenoje klausytojai taip pat išvys jungtinį tarptautinį akordeonistų orkestrą „Tremolo“ (Lietuva, Estija, Latvija). Greta žinomų atlikėjų koncertuos tarptautinių konkursų laureatai iš Latvijos muzikos akademijos Kristap Ginter ir Artūras Novikas, LMTA studentai, muzikos bei meno mokyklų moksleiviai ir jų pedagogai iš visos Lietuvos regionų.

Miesto svečiai bus kviečiami į Palangos Kultūros centrą „Ramybė“, čia džiaz improvizacijas, originalią autorinę muziką, prancūzišką „chan-

son“ girdėsime atliekant šiems kolektyvams – „Astor Piazzolla Project“ (Saulė Rinkevičiūtė – elektrinis smuikas, Rūta Rinkevičiūtė – elektrinis pianinas, Migloko – vokalas, Nerijus Bakula – akordeonas. Taip taip, tai tas pats Bakula, kuris vos prieš mėnesį savo grojimu sužavėjo marketparkečius) bei „BSM Trio“ (Mindaugas Bačkus – violončelė, Raimondas Sviackevičius – akordeonas, Vytautas Mikoliūnas – elektrinis smuikas, efektai).

Atvykę į koncertus klausytojai išgirs prancūziškos muzikos projektą „Tio PARIS“ iš Kaliningrad (Rusija) su Miroslav Leliuch (akordeonas), Marija Dronova (vokalas), Aleksandr Čurkin (gitara), atliekančius dainas iš Edith Piaf, Mireille Mathieu ir kitų atlikėjų repertuaro.

Kaip ir kiekvienais metais, sukaupia patirtimi dalinsis žymūs pedagogai. S. Vainiūno muzikos mokykloje bus vedamos atviros meistriskumo pamokos, skaitomi metodiniai pranešimai aktualiausiomis temomis, bus skaitomos paskaitos, vyks atviros diskusijos. Ši kartą pedagogai ir paskaitininkai atvyksta iš Lenkijos, Rusijos ir Baltarusijos.

Jaunieji mūsų šalies akordeonistai bus mokomi vienu geriausių ir akordeono muzikos pasaulyje pripažintų pedagogų. Akordeono meno subtilybėmis pasidalins žymus Lenkijos akordeonistas, kultūros ir mokslo veikėjas, muzikos filosofijos garbės daktaras, šiuolaikinio akordeono meno Lenkijoje kūrėjas, Varšuvos F. Chopin muzikos akademijos prof. Lech Puchnovski.

Su jaunaisiais atlikėjais dirbs Natalia Puric – viena geriausių bajorų mokytojų Maskvoje, Maskvos valstybinio A. Šnitke muzikos instituto dėstytoja, išugdžiusi ne vieną dešimtį tarptautinių konkursų laimėtojų. Meistriskumo pamokas visiems norintiesiems ves pedagogas iš Baltarusijos Michail Ivaškin – Novopolo valstybinės muzikos kolegijos dėstytojas, bajoro ir akordeono skyriaus vedėjas, ne kartą vedęs metodinius seminarus pedagogams. Seminaro-praktikumo metu dirbs bei pedagoginėmis žiniomis pasidalins ir Lietuvos muzikos ir teatro akademijos akordeono pedagogai – profesorius Eduardas Gabnys, profesorius Ričardas Sviackevičius, docentas Raimondas Sviackevičius.

Daugiau informacijos tinklalapyje www.palanga.akordeonofestivalis.lt

Paruošė L. A. pagal www.palanga.akordeonofestivalis.lt

Akordeonistas Nerijus Bakula š. m. liepos 6 d. kartu su čikagiečiais ir viso pasaulio lietuviams giedojo Lietuvos himną prie Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčios. Laimos Apanavičienės nuotr.

Lietuvoje koncertavo Anthony Kiedis

Kaune liepos 28-osios vakarą koncertavusios pasaulinio garso amerikiečių roko grupės „Red Hot Chili Peppers“ vokalistui Anthony Kiedis (Antanui Kiedžiui įteiktas genealoginis medis, liudijantis lietuviškas dainininko šaknis. Dainininkas A. Kiedis su sūnumi Everly Bearu Vilniuje. R. Neverbicko nuotr.

Spaudos apžvalga

„Per degantį sniegą“

„Draugo“ redakciją pasiekė 2 nedidelio formato poezijos knygutės „Per degantį sniegą“ („По пылающему снегу“) – lietuvių ir rusų kalbomis. Jas išleido leidykla „Baltijos kopija“. Meninis redaktorius Lietuvos laisvės kovotojų sąjungos (LLKS) narys Gediminas Ruzgys. Algirdo Bikulčiaus (pasirašiusio Algirdo Ežerėno slapyvardžiu) knygoje – rezistencijos poezija (1951–2011).

Lietuvių kalba išleistame tomyje skaitome autoriaus dovanojimo įrašą: „Draugas“, užsienio lietuvių laikraščiu. Poeto Maironio 150-mečio, jo patriotinės poezijos ir dvikalbio lietuvių poeto Jurgio Baltrušaičio fenomeno kontekste“.

Pasirašo Lietuvių laisvės kovotojų sąjunga (A. Bikulčiaus parašas) ir data – 2012.06.12.

LLKS Revizijos komisijos pirmininkas A. Bikulčius gimė 1932 m. spalio 9 d. Zarasų apskr. Tabaro k. ūkininko, savo senelio Benedikto Bikulčiaus sodyboje. Ją senelis nusi-pirko 1923 m., grįžęs iš 7 metų emigracijos JAV. Vietovė labai graži – prie Kampiniškių ežero, 4 km iki Zarasų, apie 7 km iki Stelmuzės. Už ežero – Latvija. Iš trijų pusių – mišrus miškas, už ežero kalvota panorama kyla toldama link Daugpilio. Iki jo – 20 km.

Tėvas – Albertas Bikulčius, gimęs 1905 m. – Šaulių sąjungos narys, dalyvavo 1941 m. birželio sukilime, buvo Tabaro k. sukilėlių būrio narys. 1944 m. 1946.08.18 tėvas MGB buvo sumintas ir nuteistas kalėti 10 m. lageryje ir 5 m. tremties. Areštavus tėvą, motina slapčia perkėlė šeimą į Vilnių.

A. Bikulčius baigė Vilniaus universitetą, kur įgijo finansų-kredito ekonomisto kvalifikaciją (1960 m.). Dirbo ekonomistu komunaliniame ūkyje. Komunalinio ūkio ministerijoje vadovavo Planavimo, darbo užmokesčio ir finansų skyriui (1962–1971 m.). Jis – socialinių mokslų daktaras (1974 m.). Dėstydamas Vilniaus uni-

versitete (1974–1982) ir Specialistų tobulinimosi institute (vėliau Vadybos akademijoje) (1982–1992), atsargiai dalyvavo rezistencinėje veikloje.

Išleido 24 mokslines ir mokslo populiarinimo knygas. Paskelbė apie 400 straipsnių, iš jų per 20 straipsnių enciklopedijose. Nuo 1946 m. apie sovietinius laikus rašė eiles, poetas, atsiminimus. Jo rankraščių 2,581 psl. saugomas Lietuvos valstybės centriname archyve, Mokslų akademijos bibliotekoje, Nacionalinėje M. Mažvydo bibliotekoje, Zarasų krašto muziejuje. Rankraščių rinktinės taip pat laikomos Maironio, Rokiškio, Utenos, Puškinio muziejuose Markučiuose ir kitur. Poezijos neišleido, išskyrus keletą eilėraščių, paskelbtų almanachuose. Tai pirmosios autoriaus poezijos knygelės.

LLKS narys, jos revizorių grupės pirmininkas, „Varpo“ probleminių straipsnių autorius.

Niekada nepriklausė ir nepriklauso jokiai politinei partijai. Pripažintas nukentėjusiu nuo 1939–1990 m. okupacijų.

Paruošė L. A.

Joseph V. Dėdinas, gyvenantis Woodland Hills, CA, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsuntė 50 dol. laikraščio leidybos išlaidoms sumažinti. Labai ačiū už paramą.

Ruošia Nijolė Nausėdienė • El. paštas: nausediene@hotmail.com

MŪSŲ STALUI

PAŠTETAS – NE TIK IŠ KEPENŲ

Paštetas – ypatingas patiekalas, gana plačiai paplitęs valgis, mėgstamas daugelyje pasaulio šalių. Ir jis nebūtinai turi būti pagamintas iš kepenų.

Karališkas valgis

Šaltą 1778 metų žiemos dieną Strasbūre markizas de Contades liepė vakarienei pagaminti ką nors ypatingo. „Šiandien aš noriu pavaišinti svečius tikrais prancūziškos virtuvės patiekalais“, – pareiškė jis savo virėjui Jean Pierre Clause. Pastarasis griebėsi už galvos: gurmaną markizą sunku buvo kuo nors nustebinti. Tačiau netrukus virtuvėje užvirė darbas.

Iškilmingos vakarienės ruošimas buvo pačiame įkarštyje, kai visi svečiai beveik vienu metu pasuko galvas į virtuvės duris. Tiksliau – nosis. Nuo įnešamo patiekalo sklido toks kvapas, kuriam atsispirti nebuvo įmanoma. Pasirodė, jog pagrindinė to kvapnaus valgio sudedamoji dalis buvo riebios žąsų kepenėlės.

Markizas tuoj pat išgeidė nusiųsti naują patiekalą į Luiso XVI rūmus, tačiau Paryžius – toli ir maistas galėjo sugesti. Tuomet išsradinęs virėjas sugalvojo paštetą iškepti tešloje, o tarpelius tarp plutelės ir įdaro užpilti lydytais taukais. Karalius buvo taip sužavėtas, kad virėjui suteikė dvarišchio titulą, o paštetas tapo madingu.

Daugelio Europos miestų gatvėse atsirado paštetinių, kur buvo galima pasimėgauti šiuo nuostabaus skonio produktu. Dėl unikalaus laikymo būdo paštetas galėjo ilgus mėnesius būti laikomas rūsyje. Tais laikais tai buvo neįtikėtina ilgas laikas.

Iki šiol kai kuriose šalyse paštetu vadinamas ir sluoksniuotas tešlos pyragas, įdarytas kepenėlių pasta. Tačiau paštetas būtinai turi būti pagamintas iš kepenų. Svarbiausia, kad visi produktai būtų sumalti iki vienalytės masės.

Patogus valgis

Paštetas – labai patogus valgis. Su juo galima paruošti sumuštinį pusryčiams ar vakarienei, galima patiekti pietums prie džiovintų, skrebučių. Meistriškai pagamintas

paštetas pasitarnaus ir kaip įvairiausių patiekalų garnyras. Paštetą galima naudoti kaip įdarą.

Be to, mėsa paštetui galima naudoti ir menkesnės rūšies, nebūtinai pačios aukščiausios. Jam tiks ir kepsniai, likę nuo pietų. Į liesą mėsa reikėtų įmaišyti šiek tiek riebios kiaulienos ar lašinių.

Paštetui skirta mėsa troškinama ar verdama. Troškinant ar verdant mėsa, dedama svogūnų, petražolių,

salierų, taip pat prieskonių: lauro lapų, kvapiųjų pipirų, muškato riešutų, imbiero. Paruošta mėsa du kartus sumalama mėsmale arba smulkinama smulkintuvu.

Galima ir kepti

Atskira rūšis – keptas paštetas. Gauta masė mėsmale sumaišoma su sumaltu padžiūvusiu batonu, prieš tai išmirkytu sultinyje, kuriame virė mėsa. Batonas „suriša“ pašteto masę (tokiu pačiu tikslu galima naudoti dar ir kiaušinių) bei padaro ją sultingesnę. Visas pašteto sudedamąsias dalis reikia labai kruopščiai sumaišyti, šiek tiek išplakti, o gautą masę pagardinti druska ir maltais prieskoniais.

Pašteto masė dedama į riebalais suteptą formą. Tiesa, prieš tai ant formos dugno dedama lašinių gabaliukų taip, kad jie sudarytų raštą, kuris suteiks paštetui patrauklų vaizdą. Lašinukai formos dugne saugo pašteto masę, kad ji nepridegtų ir nepriliptų kepimo metu.

Paštetas kepamas orkaitėje maždaug 45 minutes. Tuomet, leidus jam atvėsti, išimamas iš formos ir paliekamas visiškai ataušti.

Keptą paštetą galima patiekti tiek karštą, tiek šaltą. Beje, paštetą galima paruošti ir su drebučiais. Tuomet virtas ar keptas paštetas supjaustomas plonais griežinėliais ir dedamas į indą, kurio dugne – plonas sluoksnis drebučių. Sudėjus ant drebučių pašteto griežinėlius, jie vėl už-

ga, tačiau daugelis šeiminių vis dėlto apsiriboja pirktais paštetais. Jų sudėties skaitymas gali pasirodyti nuobodus užsiėmimas, tačiau būtent nuo jos priklauso pašteto skonis ir kokybė.

Jeigu paštete yra sojų baltymų, vadinasi, gamintojas nusprendė sutaupyti mėsos. Karagenino ir deks-trozės į paštetą dedama dėl tos pačios priežasties. O štai skystos sudedamosios dalys, pavyzdžiui, sultinys, pienas ar grietinė, naudojami skoniui pagerinti. Miltų, krakmolo dedama norint pašteto masei suteikti viena-lytiškumo.

Antriniai produktai (būtent iš jų dažniausiai gaminamas paštetas) – ideali terpė bakterijoms daugintis. Todėl prieš valgydami rūpestingai patikrinkite, ar gaminys nėra sugedęs.

- Atminkite, kad:
- Neatidarytoje metalinėje skardinėje paštetas gali būti tinkamas vartoti dvejus metus, o kartais – trejus. Polimerinėje pakuotėje – nuo dviejų savaičių iki mėnesio.
 - Paštetą atidarytoje pakuotėje galima laikyti šaldytuve savaitę.
 - Pašteto „gyvenimo“ trukmė ne šaldytuve – ne daugiau kaip 3–4 valandos.
 - Atidarius pakuotę, paštetą patariama sudėti į stiklinį indą – taip jis ilgiau nesuges.

Paštetų receptus rasite kito ketvirtadienio numeryje.

pilami drebučiais ir atvėsunami.

Sudėtis yra svarbi

Pagaminti paštetą nėra sudėtin-

DVIGUBA PILIETYBĖ...

Atkelta iš 5 psl. Išskyrus Austriją, Kanadą, Graikiją, Šveicariją ir keletą Rytų Europos šalių, skaičius žmonių, turinčių dvigubą pilietybę, yra nežinomas.

Kalbant apie tokių žmonių įtaką rinkimams, žinoma dar mažiau. Agnė Vertelkaitė, LR Generalinio konsulato Čikagoje kultūros ir ekonomikos reikalų skyriaus darbuotoja, teigia, kad duomenys apie tai, kiek balsuojančių lietuvių turi dvigubą pilietybę, nerenkami. „Jeigu turi Lietuvos pasą, vadinasi, gali balsuoti Lietuvos rinkimuose“, – sako ji. Vertelkaitė prisipažįsta, kad lietuviai balsuoja vangiai, ypač turint omeny, kokia didelė lietuvių bendruomenė yra Čikagoje ir jos apylinkėse. Nors oficialių duomenų, kiek lietuvių gyvena Čikagos mieste ir apylinkėse, nėra, spekulijuojama, kad jų gali būti nuo 200,000 iki 500,000.

Pagal konsulato turimus duomenis, 2008 m. spalio 12 d. vykusiuose Seimo rinkimuose balsuoti užsiregistravo 752 Lietuvos piliečiai. Iš jų balsavo 510 – 83 asmeniškai konsulate, Čikagoje, likusieji – paštu. Nors šie skaičiai nesuteikia informacijos apie tai, kiek lietuvių balsuotų, jeigu galėtų, jie parodo, kad bent jau labai mažai Amerikoje gyvenančių lietuvių pasinaudoja savo teise balsuoti.

Nepaisant, kiek žmonių balsuoja rinkimuose, Siudika įsitikinęs, kad visi turi turėti galimybę tai daryti, nereikalaujant iš jų atsisakyti Lietuvos pilietybės. „Tai nesuvokiama sveiku protu, – sako jis. – Iš Lietuvos

prieš 1990 išvykusieji turi teisę balsuoti, net jeigu jie užaugo Amerikoje, bet tokie kaip aš, kurie visą savo gyvenimą pragyveno Lietuvoje, kalba lietuviškai, o dabar gyvena Amerikoje ir norėtų balsuoti čia, tačiau negali [to padaryti] neatsisakę savo Lietuvos pilietybės. Tai absurdas. Tiek teisiškai, tiek filosofškai ir yra nepriimtina.“

Siudikai taip pat yra nesupranta, kodėl šalis norėtų versti savo piliečius atsisakyti jų tapatybės. „Vertimas atsisakyti Lietuvos pilietybės tokiai mažai šaliai kaip Lietuva nėra naudingas ir neatitinka Lietuvos interesų, – kalbėjo jis. – Nemačiau tame logikos.“ Siudika sako, kad šiuo metu Konstitucinės teisės žinovai ieško geriausio įmanomo būdo pakeisti griežtą dvigubos pilietybės doktriną Lietuvoje, kad būtų sustabdytas nereikalingas Lietuvoje ir visame pasaulyje gyvenančių lietuvių skirstymas šiuo klausimu. „Kol kas jokių pokyčių nėra, – teigia jis. – Bet esu nusiteikęs optimistiškai, kad išeitis bus rasta.“

Iš anglų kalbos vertė
Vaida Armanavičiūtė

Ketvirtus metus „Draugas“ dalyvavo projekte „Immigrant Connect Chicago“. Šį kartą JAV lietuviais besidomėjusi studentė ėmėsi dvigubos itin aktualios temos – dvigubos pilietybės. Straipsnį originalo (anglų) kalba galima rasti adresu: <http://www.immigrantconnect.org/2012/06/18/dual-citizenship-for-lithuanians-not-for-everyone/>

Aurelijus ir Vida Prapuoleniai , gyvenantys Lemont, IL , pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. laikraščio leidybai. Esame dėkingi už paramą.
Dr. Grace B. Austin , gyvenanti Short Hills, NJ , paaukojo 50 dol. Nuoširdžiai dėkojame už paramą.
Ramūnas Vanagūnas , gyvenantis Winfield, IL , kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. laikraščio leidybai. Tariame nuoširdų ačiū už paramą.
Joseph Bernot , gyvenantis Union, NJ , pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. Nuoširdžiai dėkojame už paramą.
Laima Braune , gyvenanti Oak Brook, IL , pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. Tariame Jums nuoširdų ačiū už paramą.

LIETUVOS IR PASAULIO NAUJIENOS

Redaktorė Loreta Timukienė • El. paštas: loretatim@gmail.com

NATO skirs lėšų Šiaulių aviacijos bazei

Šiauliai (ELTA) – NATO Šiaurės Atlanto Taryba pritarė NATO Saugumo investicijų programos lėšų skyrimui aviacinio kuro saugyklai Lietuvos karinių oro pajėgų Aviacijos bazėje Šiauliuose statyti. Dokumentą, atvėrusį kelią NATO lėšomis finansuojamiems projektams, kurie buvo pristabdyti dėl NATO taupymo politikos ekonominio sunkmečio metu, Briuselyje pasirašė NATO generalinio sekretoriaus pavaduotojas Alexander Vershbow. Prieš skiriant NATO lėšas konkrečiam projektui, jam dar turėtų pritarti NATO investicijų komitetas.

2004–2011 m. iš NATO saugumo

investicijų programos lėšų Lietuvoje investuota apie 124 mln. Lt, iš jų – Karinių oro pajėgų Aviacijos bazės infrastruktūrai plėtoti skirta apie 121 mln. Lt, Karmėlavoje veikiančiam Bendram valdymo ir pranešimų centrui – apie 3 mln. Lt. NATO Saugumo investicijų programos lėšomis Aviacijos bazėje Šiauliuose įrengti pagrindinis ir atsarginis kili-mo ir tūpimo takai, naikintuvų gaudyklės, naikintuvų priedangos, naikintuvų ir transporto lėktuvų peronai, administracinis pastatas, riedėjimo takeliai, keliai, amunicijos saugykla, kiti infrastruktūros objektai.

Lietuvos skola tarptautinėms organizacijoms vis didėja

Vilnius, rugpjūčio 1 d. (BNS) – Metų pabaigoje Lietuvos skolos įvairioms tarptautinėms organizacijoms gali pasiekti 8,5 mln. litų, praneša „Lietuvos žinios“.

48 pagrindinėms tarptautinėms ir grupei specializuotų, šakinių organizacijų, asociacijų, fondų bei programų priklausanti Lietuva sugeba susimokėti toli gražu ne visus narystės mokesčius. Vien šiemet įvairioms organizacijoms šalis liks skolinga daugiau kaip 2 mln. litų. Dar apie 6 mln. 400 tūkst. litų siekia ankstesnių metų skolos.

Daugiausia – apie 4,75 mln. litų – Lietuva skolinga Jungtinėms Tau-

toms (JT). Šiuo metu Lietuvos finansiniai išpareigojimai JT Švietimo, mokslo ir kultūros organizacijai (UNESCO) viršija 910,000 litų. Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos (ESBO) išdą 2012 m. turėsime papildyti maždaug 218,000 litų.

Daugelis tarptautinių organizacijų numato sankcijas valstybės narėms, kurios yra skolingos. Pavyzdžiui, JT Chartijoje numatyta: jeigu šalies narės skola organizacijai viršija dvejų metų įmokos dydį, tokiai valstybei gali būti atimta teisė balsuoti JT Generalinėje Asamblėjoje ir jos pagrindiniuose komitetuose.

Seimo rinkimams jau pervesta per 3 mln. litų

Vilnius (BNS) – Seimo rinkimams finansuoti partijos ir kandidatų į specialias sąskaitas jau pervestė 3 mln. 89 tūkst. litų. Kaip skelbia Vyriausioji rinkimų komisija (VRK), iš šių lėšų daugiausiai – pačių partijų rinkimams skirti pinigai, 2 mln. 924 tūkst. 591 litai arba beveik 94 proc. visų rinkimų finansavimo sąskaitose esančių lėšų. Likusią sumą sudaro kandidatų asmeninės kampanijai skirtos lėšos ir fizinių asmenų aukos.

Šiuo metu iš 297 registruotų politinės kampanijos dalyvių duomenis apie pervestas lėšas rinkimams pateikė 146. Įstatymas įpareigoja gautas aukas VRK puslapyje paskelbti nė

vėliau kaip per dešimt darbo dienų.

Likus šiek tiek daugiau kaip dviem savaitėms iki registracijos pabaigos, jau registruoti 297 savarankiški politinės kampanijos dalyviai: 21 politinė partija, 260 politinių partijų keliai kandidatų ir 16 asmenų, numatančių savarankiškai keltis kandidatais. Kaip skelbia VRK, daugiausiai registruota Darbo partijos ir Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų politinės kampanijos dalyvių – pačios partijos ir po 68 kandidatų.

Seimo rinkimai vyks spalio 14 dieną.

Mirė poetė A. Veščiuaitė-Janavičienė

Vilnius, liepos 31 d. (ELTA) – Eidama 90-uosius metus, Australi-

Aldona Veščiuaitė-Janavičienė „Draugo“ archyvų nuotr.

joje, Sydney mieste, mirė poetė Aldona Veščiuaitė-Janavičienė, praneša Lietuvos rašytojų sąjunga.

A. Veščiuaitė-Janavičienė gimė Alytuje 1923 m. sausio 12 d. Baigusi Alytaus gimnaziją, studijavo Vilniaus dailės akademijoje. Priartėjus frontui prie Vilniaus, išvyko į Vokietiją. Freiburge baigė Menų ir amatų mokyklą, tapybos klasę. 1950 m. išvyko į Australiją, kur pradėjo savo kūrybinę veiklą. Išleido eilėraščių rinkinius: „Žodžiai kaip salos“ (1976), „Aidinčios upės“ (1985), „Medžiai ryto laisvė“ (1999), „Blykstelėjimai šimtmečiui baigiantis ir kiti netikėtumai“ (2004), „Edvinas Gražiaveidis keliauja į Marsą“ (2006). A. Veščiuaitės-Janavičienės eilėraščių išspausdinta almanachuose ir antologijose, tarp jų antologijoje „Po Pietų Kryžium“ (Vilnius, 1990). Nuo 1999 m. – Lietuvos rašytojų sąjungos narė.

JAV gynybos sekretorius (d.) Tel Avive susitiko su kolega iš Izraelio (k.). EPA-ELTA nuotr.

Pentagonas dar kartą paragino neskubėti imtis karinių priemonių prieš Iraną

Aškelonas, Izraelis (AFP, „Interfax“–BNS) – Pentagono vadovas Leon Panetta rugpjūčio 1 d. vykusioje aukšto lygio derybose su Izraeliu pakartojo, kad JAV ragina „išnaudoti visas galimybes“ prieš apsisprendžiant panaudoti karinę jėgą prieš Iraną dėl jo vykdomos branduolinės programos. Kartu su Izraelio gynybos ministru Ehud Barak lankydamasis priešraketinės gynybos sistemos „Geležinis kupolas“ (Iron Dome) baterijoje pietiniame žydų valstybės uostamiestyje Aškelone, L. Panetta teigė, jog dar likę vietos diplomatiniais manevrams. Jeigu

Iranas nesutiks svarstyti klausimą dėl branduolinės programos apribojimo, JAV gali panaudoti jėgą, kad sutrukdytų jam susikurti atominę bombą, pareiškė Pentagono vadovas.

Savo ruožtu Izraelio gynybos ministras E. Barak pareiškė, jog, jo nuomone, itin mažai tikėtina, kad sankcijos gali priversti Iraną atsisakyti branduolinės programos. Anksčiau Izraelio ministras pirmininkas Benjamin Netanyahu Izraelio televizijai sakė, kad jo šalis pati priims sprendimą dėl smūgio smogimo Iranui.

Iššvaistyti milijonai dolerių, skirti Afganistanui

Washington, DC, liepos 31 d. (ELTA) – JAV Kongresui pristatytoje ataskaitoje teigiama, kad šimtai milijonų JAV mokesčių mokėtojų pinigų, kurie buvo skirti Afganistanui atstatyti, galėjo būti iššvaistyti dėl prastai prižiūrimų projektų, pranešė BBC. Specialusis Afganistano rekonstrukcijos projektų inspektorius John Sopko sakė, kad projektai yra „prastai planuojami, koordinuojami ir vykdomi“.

Liepos 30 dieną paskelbtoje metų

ketvirčio ataskaitoje taip pat teigiama, kad keli projektai taip atsilieka nuo grafiko, kad tikriausiai nebus baigti prieš JAV kariams 2014 m. pabaigoje pasitraukiant iš Afganistano. Ataskaitoje teigiama, kad dėl prasto planavimo galėjo būti iššvaistyta didelė dalis 2011 m. į didelio masto infrastruktūros projektus investuotų 400 mln. JAV dolerių.

J. Sopko sakė, kad padėtų dar galima pataisyti, bet laiko lieka vis mažiau.

A. Lukašenka iš pareigų atleido du vadovus

Minskas („Interfax“–BNS) – Baltarusijos prezidentas Aleksandr Lukašenka atleido iš pareigų Valstybinio pasienio komiteto pirmininką Igor Račkovski ir Karinių oro pajėgų (KOP) bei priešlėktuvinės gynybos kariuomenės vadą Dmitrij Pachmelkin, kai kuriems jėgos struktūrų vadovams paskelbti papeikimai, pranešė agentūrai „Interfax“ valstybės vadovo spaudos tarnyba.

Anksčiau Baltarusijos prezidentas patvirtino, jog liepos 4 d. į šalies

oro erdvę neteisėtai buvo įsibrovęs užsienio lengvasis lėktuvas, ir pareiškė, kad neužkirtę kelio šiai akcijai pareigūnai turi būti nubauti. Liepos 4 d. Baltarusijos žiniasklaidos priemonėse pasirodė pranešimų, kad nedidelis civilinis lėktuvas, pilotuojamas švedų, kirto iš Lietuvos pusės Baltarusijos sieną ir virš Minsko bei Iveneco (Minsko sritis) nuleido mažyčiais parašiuotais šimtus meškiukų su sūkiomis, reikalaujančiais žmogaus teisių ir politinių laisvių šalyje.

Išrinktas Sirijos vyriausybės tremtyje vadovas

Kairas (AFP–BNS) – Sirijos opozicijos veikėjas Haytham al-Maleh liepos 31 d. pareiškė žurnalistams,

jog jam pavesta suformuoti tremtyje Sirijos vyriausybę, kurios būstinė būtų Kaire.

Putin sako, jog Rusijoje politinių kalinių nėra

Seligeris („Interfax“–BNS) – Rusijos prezidentas Vladimir Putin pareiškė, jog teisių gynėjų informacija, kad Rusijoje yra politinių kalinių, per patikrinimą nepasitvirtina. „Aš buvau susitikęs su teisių gynėjais. Kai kurie jų teigia, kad žmonės sėdi

už savo politinius įsitikinimus. Kai pradėdi aiškintis, pasirodo, kad jų sulaikymo ar suėmimo motyvai yra ne politiniai, ne teisių gynimo veikla, o visiškai kiti įvykiai“, – sakė V. Putin Seligerio forumo dalyviams liepos 31 dieną.

VERSLO NAUJIENOS

Redaktorė Loreta Timukienė • El. paštas: loretatim@gmail.com

LIETUVA

Stokholmo arbitražas liepos 31 d. atmetė Rusijos dujų susivienijimo „Gazprom“ pretenzijas Lietuvai. Šiuo sprendimu arbitražas galutinai patvirtino Lietuvos vyriausybės teisę pradėti „Lietuvos dujų“ veiklos tyrimą Vilniaus apygardos teisme ir atmetė visus „Gazprom“ reikalavimus dėl žalos atlyginimo, pranešė Lietuvos Energetikos ministerija. Pasak ministerijos pranešimo, arbitražas pripažino, kad „Gazprom“ jokiomis priemonėmis negali uždrausti vyriausybei teisme kelti klausimus dėl „Lietuvos dujų“ valdymo organų pareigų atlikimo tinkamumo.

Nuo rugpjūčio 1 d. įsigaliojus naujam 850 litų minimalios mėnesinės algos dydžiui, keisis „Sodrai“ mokamos privalomojo sveikatos draudimo (PSD) įmokų sumos – jos didės nuo 72 iki 77 litų. Didėsianti minimali alga pakeis ir paslaugų kainas – kai kurios namų administravimo arba valymo bendrovės jau paskelbė, jog, išaugus atlyginimams, teks didinti ir sąskaitas. Lietuvos Statistikos departamento duomenimis, 2011 m. spalio mėn. minimalų atlyginimą gavo 20,8 proc. dirbančiųjų.

Lietuvos grūdų eksportuotojai grasina su ūkininkais nesudaryti sutarčių ir nesupirkti javų iki naujų metų, nes, pasak įmonių atstovų, jų tiesiog nebus kuo išvežti. Ūkininkai savo ruožtu sako, kad jei taip nutiks, galvos skausmo bus, tačiau derlius laukuose tikrai nesupus. „Lietuvos geležinkeliai“ patvirtino, jog tokia kebli padėtis susiklostė todėl, kad bendrovės pateikė paraiškų javapjūtės sezonui nuomotis 1,409 vagonus, o transportininkai gali pasiūlyti tik 465.

Pigių skrydžių aviakompanija „Ryanair“ nuo lapkričio 7 d. penkis į (iš) Kauną maršrutus perkels į Tarpautinį Vilniaus oro uostą. Į Vilnių perkeliami „Ryanair“ maršrutai į Briuselį, Lydsą, Liverpulį, Lutoną ir Oslą. Bendrovė iš Kauno ir toliau siūlys skrydžius į Bristolį, Dubliną, Frankfurtą ir Londoną. Bendrovė šio savo žingsnio nepaaiškina. Susisiekimo ministro patarėjas Martynas Čerkauskas BNS sakė manantis, kad

tokį sprendimą „Ryanair“ priėmė dėl konkurencinės kovos su Vengrijos oro bendrove „Wizz Air“.

Lietuvos Statistikos departamentui paskelbus, kad antrąjį šių metų ketvirtį bendrasis vidaus produktas (BVP) ūgtelėjo 2,1 proc., DNB banko analitikai, tikėjęsi, kad augimas šį ketvirtį sieks 3 proc., sako, kad šalies ekonomiką augina eksportuotojai ir šešėlis. Pasak DNB banko vyresniojo analitiko Roko Bancevičiaus, šalies ūkiui toliau svarbus išlieka eksportas, tačiau ne paskiausią vaidmenį ūkio plėtroje antrąjį ketvirtį suvaidino ir vidaus vartojimas, kuris parodo kiek iškreiptą Lietuvos ekonomikos veidą. Mažmeninė prekyba realiai ūgtelėjo 4 proc., nors vidutinis realus atlyginimas jau trejus metus mažėja. Gyventojų indėlių statistika rodo, jog santaupos netgi didėja, nors emigrantų perlaidos į Lietuvą nebėra toks stiprus veiksnys šalies ūkiui. Visa tai leidžia manyti, jog vartojimas auga gyventojams leidžiant šešėlinėje ekonomikoje uždirbtus pinigus.

Lietuvos Valstybinis turizmo departamentas prie Ūkio ministerijos laimėjo beveik 1 mln. eurų vertės ES „Dvynių“ projektą, kurį vykdys kartu su partneriais iš Austrijos. Lietuvos Turizmo departamentas padės Azerbaidžano Turizmo departamentui reformuoti teisinę bazę, perduos patirtį ir stiprins gebėjimus, pranešė Užsienio reikalų ministerija. Tai jau ketvirtasis šiais metais šalies institucijų laimėtas ES „Dvynių“ projektas. Iš viso Lietuvos institucijos yra laimėjusios net 30 ES „Dvynių“ projektų atrankų.

Lietuvoje registruota bendrovė „Premium Cocoa“ Alytuje ketina statyti pirmąją Baltijos šalyse ir Rytų Europoje kakavos gamyklą. „Premium Cocoa“ direktorius Justinas Bernatonis tikisi, kad 2016 m. įmonė gaus 83 mln. litų pajamų iš kurių apie 90 proc. sudarys eksportas, pranešė Lietuvos verslo paramos agentūra. Tikimasi pagamintą prekę vežti į Rusiją, Ukrainą, Baltarusiją, Lenkiją, Latviją, Estiją ir kitas Europos šalis.

Panaudojant ES paramos lėšas, Vakarų Lietuvoje bus atnaujinta šalies ekonomikai svarbi geležinkelio linija Klaipėda-Pagėgiai. Per dvejus metus numatoma atnaujinti keturis šios linijos ruožus, kurių bendras ilgis siekia 33,5 km. Susisiekimo ministro Eligijaus Masiulio įsakymu šiems darbams skirta beveik 70 mln. litų Europos regioninės plėtros fondo paramos. Bendra projekto vertė – 99 mln. litų. Klaipėdos-Pagėgių geležinkelio linija yra 1875 m. nutiesto geležinkelio Klaipėda-Tilžė dalis.

PASAULIS

JAV užaugęs lietuvių kilmės išradėjas Stanford Ovshinsky, kurio tėvai dar prieš Pirmąjį pasaulinį karą buvo priversti išvykti iš savo gimtųjų kraštų, mano, kad lietuviai yra puikūs žmonės, kuriems teko daug iškęsti. Šiemet už viso gyvenimo pasiekimus Ovshinsky buvo nominuotas Danijoje vykusiems Europos patentų biuro Europos išradėjo apdovanojimams (angl. European Inventor Award), kur buvo pristatyti svarbiausi jo išradimai, pavyzdžiui, kraunamos NiMH baterijos, naudojamos įvairiems elektroniniams prietaisams.

Rusija liepos 30 d. Pasaulio prekybos organizacijos (PPO) pareigūnams Ženevoje perdavė ratifikuotą stojimo sutartį. Tai reiškia, kad Maskva rugpjūčio 22 dieną po 18 metų trukusių derybų taps oficialia PPO nare. Rusijos 1,9 trilijono JAV dol. vertinama ekonomika yra devinta didžiausia pasaulyje ir didžiausia už PPO ribų. Šalys, stojančios į šią organizaciją, turi sutikti su visomis narių įvestomis taisyklėmis. Šaliai pasirašius stojimo į PPO sutartį, ji įsigalioja automatiškai po 30 dienų.

Dėl sausros padarinių JAV centrinėje dalyje maisto kainos Jungtinėse Valstijose kitais metais greičiausiai kils, praneša BBC, remdamasi JAV Žemės ūkio departamento informacija. Departamentas spėja, kad pieno, kiaušinių ir mėsos kainos 2013 m. pastebimai kils, nes dėl nusišovėjusių sausų orų pabrango pašarai. Manoma, kad daugumos maisto produktų kainos 2013 m. pakils 3–4 proc., jautiena greičiausiai brangs 5 proc. Sausra, daugiausia apėmusi centrinę JAV dalį, yra didžiausia nuo 1956 metų. Kukurūzų ir sojų pupelių kainos pastaruoju metu smarkiai pakilo, nes laukai išdžiūvo, derlius nuvyto.

Europos Sąjungos statistikos agentūros „Eurostat“ duomenimis, birželį, atsižvelgus į sezoninius pokyčius, nedarbo lygis euro zonoje, palyginti su geguže, liko nepakitęs ir siekė 11,2 proc. 2011 m. birželį nedarbas euro zonoje siekė 10,0 proc. Birželį darbo ES neturėjo 25,112 mln. žmonių, įskaitant 17,801 mln. bedarbių euro zonoje. Mažiausias nedarbo rodiklis birželį buvo užregistruotas Austrijoje (4,5 proc.), Nyderlanduose (5,1 proc.), Liuksemburge ir Vokietijoje (abiejose po 5,4 proc.), o didžiausias – Ispanijoje (24,8 proc.) ir Graikijoje (22,5 proc. 2012 m. balandį).

Didžiausios internetinės mažmenininkės pasaulyje „Amazon“ grynasis pelnas sumažėjo 96 proc. ir siekė 7 mln. dolerių, rašo „The Financial Times“. Antrąjį praėjusių metų ketvirtį grynasis kompanijos pelnas sudarė 191 mln. dolerių. „Amazon“ pajamos išaugo 29 proc. iki 12,83 mlrd. dolerių. Iškart po pranešimų apie „Amazon“ finansinius rodiklius „Amazon“ akcijos elektroninėje prekyboje New York atpigo 7 proc., iki 221,5 dol. už akciją.

Europos Centrinis Bankas (ECB) pasirengęs imtis visų būtinų priemonių eurui išsaugoti, tikina banko

vadovas Mario Draghi. Europos analizės institutas „Corporate Europe Observatory“ (CEO) birželį apkaltino Draghi stokojant nepriklausomybės, nes jis yra tarptautinio viešojo ir privataus sektoriaus finansinių vadovų forumo Didžiojo trisdešimtuko (G30) narys. ES vidaus kontrolės komisija pradėjo tyrimą dėl vadovo M. Dragio, nes sulaukė skundo dėl galimo interesų konflikto, pirmadienį informavo ES atstovė spaudai.

Naujausiais oficialiais duomenimis, Jungtinių Valstijų ekonomikos augimas per antrąjį ketvirtį, palyginti su tuo pačiu praėjusių metų laikotarpiu, sulėtėjo iki 1,5 proc., praneša BBC. Prekybos departamento atstovai pažymėjo, kad augimas sulėtėjo, nes sumažėjo vartotojų išlaidos. BVP augimo lėtėjimą departamentas pagrindė ir padidėjusiu importu, tačiau pridūrė, kad šiuos veiksnius iš dalies atsvėrė padidėjusios privačios investicijos, menkesnis vyriausybės išlaidų sumažėjimas ir padidėjęs eksportas. Praėjusį mėnesį JAV federalinis atsargų bankas sumažino šių metų šalies BVP augimo prognozę nuo 2,9 proc. iki 2,4 proc. Baltieji rūmai sumažino 2012 ir 2013 m. Amerikos BVP prieaugio prognozę po pranešimų apie tai, kad šalies ekonomika antrąjį ketvirtį augo lėtai.

Prabangių automobilių gamintoja „Jaguar Land Rover“ (JLR) sukurs 1,1 tūkst. naujų darbo vietų West Midlands, praneša BBC. Naujai pasamdyti darbuotojai surinkinės naują „Jaguar XF Sportbrake“ automobilį bei kitus modelius „Castle Bromwich“ gamykloje, esančioje netoli Birmingham. JLR jau pasamdė 8,000 naujų darbuotojų per pastaruosius dvejus metus.

CNN direktorius Jim Walton paskelbė ketinas palikti savo postą. Savo pasitraukimą Walton sieja su sparčiu kanalo populiarumo smukimu. Jie antrajame ketvirtyje nukrito 40 proc. Čia pirmiausia turimos omenyje kai kurios laidos, transliuojamos geriausiu laiku. Walton – 54 metai, CNN jis dirba nuo 1981 metų.

Lietuviai Londono olimpiadoje

Kai rungtynių Lietuva–Nigerija trečiame kėlinyje S. Jasaitis pataikė tritaškį ir padidino Lietuvos rinktinės pranašumą iki dviženklio, treneris K. Kemzūra stipriai sugniaužė kumštį, o atsarginių žaidėjų suolelis pašoko iš džiaugsmo. Rungtynės „gyvenk ir mirk“ pareikalavo daug emocijų ir baigėsi laimingai – antrajame olimpinio krepšinio turnyro žaidime lietuviai 72:53 (14:8, 20:19, 22:13, 16:13) nugalėjo Nigeriją, iškovojo pirmąją pergalę A grupėje ir atsietisė varžovams už pamoką Venesueloje.

Nuotraukoje: Taiklus lietuvaičio Martyno Pociaus (nr. 7) metimas į Nigerijos krepšinininkų krepšį. **Roberto Dačkaus** nuotr.

Londono olimpiada truks 15 dienų – nuo liepos 27 iki rugpjūčio 12 d. Per jas visos planetos sportininkai 26-iose skirtingose rungtyse varžysis net dėl 302 medalių komplektų. Kiekvieną dieną vyks daugybė sporto renginių, juose pasirodys ir lietuviai (iš viso – net 63).

2012 metų Londono vasaros olimpinės žaidynės Lietuvos, kaip nepriklausomos valstybės, sportininkams – jau septintosios. Prieš tai mūsiškiai dalyvavo 1924 metų olimpiadoje Paryžiuje, 1928 m. – Amsterdame, 1992 m. – Barselonoje, 1996 m. – Atlanta, 2000 m. – Sydney, 2004 m. – Atėnuose ir 2008 m. – Beijing.

Per jas lietuviams iš viso pavyko iškiovoti net 16 medalių: 4 aukso, 4 sidabro ir 8 bronzos.

Auksą į Lietuvą yra parvežę disko metikai Romas Ubartas (1992 m.) ir Virgilijus Alekna (2000 m. ir 2004 m.) bei šaulė Daina Gudzinavičiūtė (2000 m.).

Sidabrą – septynkovininke Austėja Skujytė (2004 m.), penkiakovinininkai Andrejus Zadneprovskis (2004 m.) ir Edvinas Krungolcas (2008 m.) bei buriuotoja Gintarė Volungevičiūtė (2008 m.).

Bronzą laimėjo vyrų krepšinio rinktinė (1992, 1996 ir 2000 m.), dviratininkė Diana Žiliūtė (2000 m.), irklautojos Kristina Poplavskaja ir Birutė Šakickienė (2000 m.), disko metikas Virgilijus Alekna (2008 m.), penkiakovinininkas Andrejus Zadneprovskis (2008 m.) ir imtynininkas Mindaugas Mizgaitis (2008 m.).

100 m krūtine baigiamosiose rungtynėse Giedrius Titenis užėmė 8-ąją vietą, nuotolį įveikęs per 1 min. 0,84 sek. Nuplaukus pusę atstumo lietuvis buvo trečias, tačiau galingai pabaigai jėgų nepakako.

Giedrius Titenis.

Tai aukščiausias 23 metų šviesia-plaukio vaikinų iš Anykščių rezultatas olimpinėse žaidynėse. „Kelias į finalą buvo ir sunkus, ir smagus, – sakė G. Titenis. – Buvo įdomu.“ Jam iki savo paties Lietuvos geriausio rezultato trūko 0,02 sek.

G. Titenis dalyvauja ir 200 m krūtine varžybose ir jau pateko į pusfinalį. Penktajame pusfinalio plaukime jis užėmė trečią vietą, o tarp visų 34 dalyvių buvo 8-as. Deja, užėmęs penktąją vietą pirmajame plaukime, į finalą Giedrius nepateko. Bendroje įskaitoje lietuvis liko vienuoliktas.

200 metrų plaukikas kompleksiniu būdu Vytautas Janušaitis, plaukimo takelyje sugaišęs 1 min. 59,84 s ir tarp visų plaukikų užėmė 14 vietą ir pateko į pusfinalį.

Dar vienam lietuvaičiui Mindaugui Sadauskui kelionė Londono žaidynių 100 metrų plaukimo laisvu stiliumi varžybose baigėsi atrankoje. M. Sadauskui nepavyko patekti į pusfinalį. Lietuvis 100 metrų atkarpą įveikė per 49,78 sekundes. Jis užėmė 28 vietą tarp 56 dalyvių.

Londono vasaros olimpinės žaidynių buriavimo regatos vyrų „Laser“ klasėje plaukęs Rokas Milevičius abu plaukimus baigė 37-as. Bendroje įskaitoje surinkęs 74 taškus lietuvis smuktelėjo į 38-ąją vietą tarp 49-ių šios klasės dalyvių.

Banglentininkas Juozas Bernotas po trijų plaukimų vyrų RS:X klasės varžybose užima tryliką vietą. 23-ejų metų buriuotojas turi 22 baudos taškus. J. Bernotas pirmajame plaukime buvo devintas, o antrajame rungtynės baigė 13-as. Varžybose dalyvauja 38 sportininkai.

Lietuvos irklautojai Rolandas Maščinskas ir Saulius Ritter prasirovė į Londono olimpinį žaidynių finalą. Mūsų šalies atstovai antrajame 2000 m pusfinalio plaukime užėmė antrąją vietą ir įtikinamai peržengė pusfinalio barjerą. Lietuviai atkarpą įveikė per 6 minutes 21,62 sek.

Gintarė Scheidt pasiekė savo ilgo kelio Londono olimpiadoje pusiaują. Lietuvos buriuotoja trečiadienį „Laser Radial“ klasės rungtyje 5-ajame iš 10-ies plaukimų atplaukė 3-čia. Bendroje įskaitoje po dviejų dienų buvusi 7-ta Bejing olimpinė vicečempionė turėtų pakilti bent keliais laipteliais. 5-ajame plaukime nesėkmę patyrė ryškiai iki šiol pirmavusi airė Annalise Murphy. Iš viso šioje klasėje dėl medalių kovoja 41-a buriuotoja.

Gintarė Scheidt.

Vienvietininkas irklautojas Mindaugas Griškonis pateko į Londono olimpinį žaidynių pusfinalį. Sportininkas neslepia, kad kovai jį įkvėpė ir plaukikės Rūtos Meilutytės iškovotas aukso medalis. Liepos 31 d. 2000 metrų irklavimo ketvirtfinalio varžybų pirmame plaukime lietuvis atplaukė trečias (7:00,80 min.). Deja, į finalą nepatekęs Griškonis kovos dėl 7–12 vietos.

Mindaugas Griškonis.

Pergalingai Londono olimpinį žaidynių bokso turnyrą pradėjo dvidešimtmetis Evaldas Petrauskas. Rugpjūčio 2 d. E. Petrauskas aštuntfinalyje dieną kovos su 22 metų turku Fatih Keles.

Lietuvos irklautoja Donata Vištartaitė liepos 31 d. peršoko olimpi-

Donata Vištartaitė.

nių žaidynių ketvirtfinalio barjerą. Lietuvė 2000 m vienvietėje valtimi įveikė per 7 minutes 45,67 sekundės ir atplaukė trečia. Ji nusileido tik į pusfinalį taip pat patekusioms Xiuyun Zhang (7 min. 39,58 sek.) iš Kinijos ir Julija Levina (7 min. 41,28 sek.) iš Rusijos.

Vienintelė Lietuvos garbę badmintono turnyre gynusi 26-erių sportininkė Akvilė Stapušaitytė baigė savo pasirodymą Londono olimpiadoje nepatyrusi nė vieno laimėjimo. A. Stapušaitytė pasaulio vertinimo lentelėje užima 94-ąją vietą

Akvilė Stapušaitytė.

Gimnastikos daugiakovės varžybose Laura Švilpaitė tarp 60-ties atrankos dalyvių užėmė 50-ą vietą. Lietuvė daugiakovėje surinko 50,299 taškų.

Londono olimpinį žaidynių sportinės gimnastikos vyrų pratimų ant arklio atrankos varžybose Lietuvos atstovas Rokas Guščinas užėmė 17-ąją vietą ir nepateko į kitą etapą.

Lietuvos dziudo imtynininkas (iki 90 kg) Karolis Bauža antrosiose Londono žaidynių varžybose pralaimėjo pasaulio čempionui graikui Ilias Iliadis ir atsisveikino su olimpiada.

Pagal Lietuvos ir užsienio spaudą paruošė L. A.

Kanados rinktinė 73:65 (19:15, 17:17, 19:21, 18:12) įveikė Didžiosios Britanijos krepšinininkes ir iškovojo pirmąją pergalę. Pasiekti pergalę kanadietėms padėjo ir lietuvių kilmės žaidėja Courtney Pilypaitis (pirma iš kairės) pelnusi 11 taškų, atkovojo 5 kamuolius ir atliko 4 rezultatyvius perdavimus. **Reuters** nuotraukos

PASKUTINĖ KADENCIJA.

Prezidento dienoraščiai

VALDAS ADAMKUS

Nr. 49

Gerbdami Konstituciją, turime susitaikyti, kad mūsų šalyje turėti dvigubą pilietybę gali būti leidžiama tik retos išimties atveju, nors mažėjant Lietuvos gyventojų skaičiui tokia nuostata tautai ir nėra naudinga.

2007 metų sausio 9 diena, Vilnius. Konservatoriai ir pirmiausia Andrius Kubilius viešai mane spaudžia, kad skirčiau naują Valstybės saugumo departamento vadovą. Esu kaltinamas, jog prisidedu prie kai kurių politikų mėginimų nuslėpti tiesą apie VSD nuo Seimo ir visuomenės ir todėl delsiu skirti šios institucijos vairą ryžtingai į savo rankas galintį perimti generalinį direktorių.

Nutariau, kad metas padaryti galą tokiam bjauriam politikavimui. Susitiksiu su VSD padalinių vadovais, pareigūnais, pareikšiu jiems tvirtą paramą atliekant savo pareigas ir pareikalausiu, kad Seimas panaikintų slaptumo žymą dokumentams, kuriais remdamasis padarė kritines išvadas apie saugumo darbą. Tegul visuomenė įsitikina savo akimis, ką tokio „baisaus“ sužinojo parlamentinio tyrimo komisija. Tik taip galima sustabdyti tolesnį VSD griovimą, kurį tęsia konservatoriai.

Sutariau, kad šiandien vakare pas mane į namus atvažiuos Specialiųjų tyrimų tarnybos vadovas Povilas Malakauskas ir aptarsime padėtį VSD.

Šiandien susitikau ir su keturiais kandidatais į Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus pirmininko postą. Tai taip pat labai jautri, politinę įtampą kelianti tema, nes įvairios grupuotės mėgina prastumti savus kandidatus, o ypač nedžentelmeniškai elgiasi AT pirmininkas Vytautas Greičius.

Pastarosiomis dienomis nutrūko Rusijos naftos tiekimas Lenkijai ir Vokietijai per Baltarusiją. Pavakare paskambinau prezidentui Lechui Kaczyńskiui. Sutarėme, kad poryt atskrisiu į jo vasaros rezidenciją Juratoje aptarti padėties ir vakare grįšiu namo.

P. S. Septintą vakaro pas mane atvažiavo P. Malakauskas. Kalbėjome keturias valandas. Jis papasakojo, kad kai kurie Seimo nariai mėgina daryti įtaką STT darbuotojams, tiriantiems korupcijos bylas.

Nemažai kalbėjome ir apie VSD. P. Malakauskas man visiškai pritarė, kad jau išsisėmusį skandalą politikieriai toliau kursto tikėdamiesi taip pelnyti daugiau rinkėjų dėmesio savo partijai per artėjančius savivaldos rinkimus. Jis sakė, kad juodu su A. Kubiliumi nuo senų laikų yra geri draugai, bet dabar jis nesupranta, koks velnias apsėdo šį žmogų. Jie susitarė susitikti po poros dienų.

Paklausiau P. Malakausko, ar jis nesutiktų vadovauti VSD. Atsakė, kad neturi jokio noro. Vis dėlto tęsiant pokalbį pažadėjo, kad, jei nerasiu kito mane tenkinančio kandidato, jis imtųsi šių pareigų, bet tik iš pareigos jausmo, norėdamas man pagelbėti.

2007 metų sausio 10 diena, Vilnius. Prastai išsimiegojau, nes ilgai skaičiau namo parsivežtas Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos ko-

miteto VSD tyrimo stenogramas. Net buvo gėda skaityti – akis badė mūsų seimūnų siaurakaktiškas partiškumas, žemas intelektas, kai kurių – ir visiškas bukumas. Perskaitęs šiuos tekstus nusprendžiau, kad reikia iš ryto būtinai nuvažiuoti į VSD būstinę susitikti su institucijos vadovybe.

Kalbėjome porą valandų. Seime liudiję pareigūnai sakė, kad jaučiasi įžeisti. Jie stengėsi dalykiškai atsakinėti į parlamentarų klausimus, bet niekam to nereikėjo. Jei VSD pareigūnų atsakymai skambėjo ne taip, kaip norėjo NSGK nariai, jų tiesiog nebuvo klausomasi, negana to, dar ir tyčiojamosi laidant visokias replikas.

Kalbėdamas vengiau kritikuoti ir VSD, ir Seimą, tik padėkojau pareigūnams už jų darbą valstybei ir raginau ramiai dirbti toliau. Dar pridūriau, kad neverta labai imti į širdį politikų viešų, pernelyg politizuotų pareiškimų.

Išvykdamas iš VSD, manęs laukusiam gausiam žurnalistų būriui pasakiau, kad siūlysiu Seimui visą NSGK tyrimo medžiagą viešai paskelbti Lietuvos žmonėms. Tačiau kiek vėliau sužinojau, kad tie patys seimūnai, kurie kaltino mane susikompromitavusių pareigūnų dangstymu, šiandien Seime garsiausiai šaukė, jog negalima nieko viešinti, nes neva tai prieštarauja įstatymui.

Įvertinęs politinę situaciją, nusprendžiau neskristi į Čikagą, kaip buvau numatęs, sausio 14 dieną. Jei gu Seimas baigs rudens sesiją sausio 18-ąją, tuomet ir prisidėsiu prie Almos jau Ikstapoje. Jei išvykčiau anksčiau, turbūt būčiau apkaltintas kone valstybės išdavimu.

2007 metų sausio 12 diena, Vilnius. Vakar parlamentarai prieštaravo mano siūlymui viešinti NSGK tyrimo medžiagą, bet šiandien Seimo valdyba staiga pakeitė nuomonę ir man pritarė. Pakviečiau valdybos narius atvykti pasitarti dėl saugumo institucijų darbo parlamentinės kontrolės, kad nepasikartotų panašios istorijos, kaip dabar su VSD. Noriu pasikalbėti ir apie Seimo bendradarbiavimą su manimi ir mano įstaiga.

2007 metų kovo 1 diena, Vilnius. Susitikau su premjeru Gediminu Kirkilu aptarti naujo VSD direktoriaus kandidatūros. Pasinaudojęs proga pareiškiau nepasitenkinimą, kad kai kurie ministrai leidžia sau viešai diskutuoti Lietuvos užsienio politikos klausimais, nors tai ne jų kompetencija, ir net drįsta išsakyti mūsų šalies pozicijos neatitinkančias mintis dėl padėties Irake ar santykių su Baltarusija.

Pasisakiau ir dėl dvigubos pilietybės. Vyriausybė nusprendė sudaryti atskirą darbo grupę, kuri „ypatingo ryšio su Lietuva“ pagrindu siūlytų tik išeiviams suteikti privilegiją turėti dvigubą pilietybę. Pasakiau, kad tai visiškai nepriimtina ir net įžeidžia išeiviją. Patariau sudaryti konstitucinės teisės specialistų komisiją, kuri rastų būdą, kaip visiems lietuviams leisti išsaugoti Lietuvos pilietybę būnant ir kitos šalies piliėčiu.

Bus daugiau.

CHIRURGAI

Dr. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

ŠIRDIES IR KRAUJAGYSLIŲ LIGOS

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DANTŲ GYDYTOJAI

Dr. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101
Valandos susitarus

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

SKELBIMŲ SKYRIAUS TEL. 773-585-9500

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

PLB Seimui artėjant

Atkelta iš 2 psl. motyvacijų aišku, kad anksčiau kaip 1952 m. ŠLB įkurti buvo negalima. Minėtuose archyvuose nuosekliai išdėstyta, jog 1-jį „Šveicarijos lietuvių žinių“ laikraščio numerį išleido tuo metu Šveicarijoje laikinai susikūrusi pabėgėlių organizacinė grupė „Lietuvių Sąjunga“ (1945–1951). Apie šią sąjungą iš dr. Geručio archyvų (VUB RS F 155-331) esu įdėjusi trumpą epizodą į „Alpių lietuvių“ (p. 45).

Istorinių ŠLB dokumentų palidijimais nustatytas LB įkūrimo faktas naujai atvykusiems energingiems emigrantams, gaila, „nepatiko“, ir 2011 m. ŠLB valdybos (jos visi nariai neseniai atvykę) nutarimu įkūrimo data lengva ranka buvo pakeista. Dabar tenka raudonuoti iš gėdos, kai ŠLB valdybos pirmininkė atvirai antri metai spaudoje skelbia

ŠLB įkūrimo datą – 1950 metus, kai tuo tarpu visuose PLB archyvuose, PLB apybraižose, enciklopedijose, žinyuose, senosios kartos emigrantų autentiškuose prisiminimuose aiškiai fiksuojama tik viena istorinė ŠLB įkūrimo tikra data: 1952 m. vasario 17 d.

PLB administracija turėtų susimąstyti, kad manipuliavimas archyviniais faktais išeivijos istorijai yra ne tik skaudus, bet ir pavojingas, labai kenkiantis tradiciniam tautiniam išeivių palikimo išsaugojimui. Ar per 60-tį metų nusistovėjusius ir paveldėjimo keliu mums patikėtus PLB tikrus istorinius archyvinius faktus pakeisti mums irgi duota teisė?

Janina Survilaitė – filologė, žurnalistė, rašytoja, daugiau nei 20 metų gyvenanti Ciuriche, Šveicarijoje.

Ona Kartanas, gyvenanti **Omaha, NE**, pradžiugino mus dosnia 100 dol. auka. Nuoširdžiai Jums dėkojame už paramą.

Stasė Žemgulis, gyvenanti **New Buffalo, MI**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. Labai Jums ačiū už paramą.

ATLANTIC Express Corp.
1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight

Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Auto Export

Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Small Packages

Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje

Air Freight

Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Trucking

Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

„Draugystės tiltas-2012“ Cork, Airijoje

URTE URBAITĖ GARBUIZENĖ

2012 m. birželio 15-ąją, penktadienį, netoli Cork, ant jūros kranto įsikūrusiame „Trabolgan Holiday Village“, buvo pakelta „Draugystės tilto 2012“ saskrydžio vėliava. Prasidėjo 8-asis tarptautinis Europos lituanistinių mokyklų vasaros saskrydis „Draugystės tiltas“, kurį surengė Cork Lietuvių Bendruomenė ir sekmadieninė lituanistinė mokykla „Banga“.

Į šventę atvyko daugiau kaip 200 dalyvių iš įvairių Europos valstybių: Jungtinės Karalystės, Šveicarijos, Vokietijos, Italijos, Švedijos, Norvegijos, net tolimosios Islandijos. Didžiausias būrys, be abejo, suvažiavo iš Airijos – Dublin, Monaghan, Castlebar, Carrickmacross ir Cork mokyklų. Sulaukta mokytojų net iš JAV ir Kanados. Visose minėtose šalyse veikia lietuviškos mokyklėlės, kai kur visai nedidelės, palaikomos entuziastingų, patriotiškų mokytojų. Per atidarymo vakarą jų atstovai pristatė savo mokyklas, iškabintuose stenduose buvo galima susipažinti su jų kasdienybės ir švenčių akimirkomis.

Visus atvykusiuosius pasveikino Lietuvos Respublikos ambasadorius Airijoje Vidmantas Purlys, Airijos Lietuvių Bendruomenės pirmininkas Arūnas Teišerskis, Airijos Lietuvių Bendruomenės Cork skyriaus vadovė Inga Girdenytė, iš Vilniaus atvykę Tarptautinės teisės ir verslo aukštosios mokyklos atstovai ir kiti svečiai. Po nuotaikingos atidarymo šventės prasidėjo susipažinimo vakaronė, kurioje grojo Airijos lietuvių grupė „Ra.Si.2“.

...

Šeštadienis – pagrindinė saskrydžio diena, buvo kupina įvairiausių renginių nuo pat ankstyvo ryto iki vidurnakčio. Kiekvienas tikrai galėjo pasirinkti tai, kas jam arčiausiai sielos. Nepatingėję atsikelti susirinko į rytinę mankštą. Po pusryčių prasidėjo renginiai, skirti ir dideliems, ir mažiems. Vyko paskaita su Tarptautinės teisės ir verslo aukštosios mokyklos atstovais. Tėvai klausė paskaitų „Tėvų ir vaikų ryšys: ar obuolys toli nurieda nuo obels?“ (Andrius Masys) ir „Ką veiksime šiandien? Kaip kasdienybę paversti nuotykiu?“ (Mykolas Lepeška), vyko diskusijos švietimo klausimais. Vaikų laukė meno darbelių užsiėmimai, šokių ir dramos studijos „Gatvės šokiai“ ir „Spindintis teatras“.

Gausiausias dalyvių būrys – mokytojai – rinkosi į kvalifikacijos kėlimo seminarą „Daugiakalbystės ir vaikų pažintinės raidos sąsajos bei jų įtaka mokymosi sėkmei“, kurį vedė Vytauto Didžiojo universiteto prof. Laima Sajienė. Ji, kartu su kitomis atvykusiomis Lituanistinio modelio projekto ekspertų grupės narėmis, taip pat pristatė rengiamą lituanistinio švietimo modelį. Seminaro dalyviai aktyviai diskutavo su pranešėjomis, sakė savo nuomonę, dalijosi patirtimi.

Po pietų mokytojai tęsė savo darbą, o mažesnieji vaikai su tėveliais galėjo dalyvauti „Lobio ieškojime“, didesnieji – išbandyti savo vikrumą sporto estafetėse. Pavakare į spektaklį „Trys paršiukai“ ir lėlių dirbtuvėles visus pakvietė profesionalus Klaipėdos lėlių teatras, o po vakarienos didžiojoje salėje prasidėjo režisierės Valdonės Talutytės su vai-

kais pastatytas spektaklis „Džiunglių sapnas“, o pat pat ir viktorina „Proto bokštelių grumtynės“, kurioms vadovavo šaunieji visų renginių vedėjai – Cork mokyklėlės mokytojai Valdonė ir Andrius. Susigrūmė keturios atkaklios vaikų ir tėvų komandos. Na, o gudruolių mūšiui pasibaigus, prasidėjo linksmoji vakaronė, kuri tęsėsi, sako, kol saulutė patekėjo.

...

Kas ilgiau, kas trumpiau pamiegojęs sekmadienį rinkosi į rytines šv. Mišias, kurias aukėjo Airijos lietuvių katalikų misijos kunigas-kapellionas Egidijus Arnašius. Po Mišių prasidėjo saskrydžio uždarymo šventė.

Skambėjo jaudinančios atsisveikinimo kalbos, padėkos rėmėjams ir šventės organizatoriams – Cork kapitono komandai, sėkmingai vaira-

Šiųmetinio „Draugystės tilto-2012“ dalyviai.

vusiai draugystės laivą, kuris neatsitrenkė į jokių povandeninius akmenis, nebaisios buvo ir pirmųjų dienų liūtys. Su plojimais buvo sutikta žinia, kad draugystės laivas plaukia toliau ir kitamet jis lankysis Italijoje, prie Sardinijos salos krantų: saskrydžio vėliavą perėmė Italijos Lietuvių Bendruomenės atstovė Nijolė Semionova.

Likusią sekmadienio dalį ir pirmadienio rytą dalyviai galėjo ilsėtis, bendrauti, išlydėti išvykstančius draugus, mėgautis atostogų kaimelio siūlomais malonumais.

„Draugystės tilto-2012“ organizacinis komitetas: Inga Girdenytė, Laima Ignatavičienė, Valdonė Talutytė, Andrius Masys, Robertas Žlioba ir Natalija Žliobienė dėkoja visiems Cork LB nariams, prisidėjusiems prie renginio organizavimo ir įgyvendinimo.

„Draugystės tilto-2012“ organizacinis komitetas ir saskrydžio dalyviai dėkoja rėmėjams: Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijai, Tarptautinei teisės ir verslo aukštajai mokyklai, Lietuvos ambasada Airijoje, prekybos tinklui „Lituanica“, mašinų remonto dirbtuvėms „Link Road Motors“, lietuviškos duonos kepyklai „Dublin duona“, pinigų pervedimo įmonei „MoneyGram“, arbatos ir kavos namams „Gurmans“, parduotuvei „On The Pig's Back“, teatro kompanijai „Kaleidoscope“, dizaino studijai „Illusion“, siuntų ir krovinių vežėjams „Man Van“ ir informaciniam rėmėjui laikraščiui „Lietuvis“.

Na, o apie šventę tegu kalba jos dalyviai.

Edita ir Simonas Saaf, „Saules“ mokykla, Stokholmas. Džiaugiuosi, turėjusi galimybę pažinti jūsų šaunią Cork lietuvių komandą. Nuoširdžiai stebėjau ir pavydėjau „baltų“ pavydu jūsų bendruomenei, turinčiai tokių kūrybingų ir vieninai dirbančių žmonių! Visas „Draugystės tiltui“ skirtas savaitgalis buvo nuodugnai apmąstytas ir suplanuotas. Šauniai parinkta vieta, nuostabiai išspręstas pusryčių klausimas nameliuose, o dar ir su lietuviškais produktais! Išradingas sumanymas – stendų paruošimas: viskas padėta ant stalo – tik sukramtyk ir nuryk! Vaikų teatro studijos rezultatas – toks išpūdingas renginys! Vaikų estafetės – tobulas sprendimas vaikus užimti ir geriau susipažinti vieniems su kitais. Viktorina ir dideliems, ir

rastume savo gimtųjų šaknų, juk mes lietuviai, mes taip lengvai nepasiduodame.

Šeima iš Carrickmacross, Airija. „Draugystės tilte“ dalyvavome pirmą kartą. Esame be galo patenkinti! Didelį išpūdį paliko šventės atidarymas, turiningai suorganizuota dienotvarkė tiek vaikams, tiek tėveliams, tiek mokytojams. Malonūs prisiminimai lydi dar ir šiandien, tad tikimės dalyvauti kitame „Draugystės tilto“ saskrydyje!

Rasa iš Cork, Airija. Po saskrydžio nuotaika dar kelias dienas buvo pakili, nes praleidau nuostabų šeštadienį: susipažinau su naujais žmonėmis, pasidalijome išpūdžiais, aptarėme problemas, pasikrovėme teigiamos energijos. Mokytojų kvalifikacijos seminaras buvo labai naudingas. Pirmoji dalis apie dvikalbystę mane ypač sudomino, nes viena kalbių ir dvikalbių vaikų tyrimai griauja stereotipus, teikia optimizmo. Daugelį tikriausiai nuramino, jog kelių kalbų mokymasis nuo kūdikystės nežaloja vaikų mąstymo ir kalbinių gebėjimų. Antroje dalyje buvo iškelti lituanistinių mokyklėlių mokytojų, vadovų skauduliai, lektorės iš Lietuvos pristatė naują lituanistinį projektą, padėsiantį lietuvių bendruomenėms užsienyje spręsti aktualias problemas. Labai sužavėjo mokytojų entuziazmas, kūrybingumas, atsidavimas darbui. Be abejonės, visų problemų išspręsti nepavyko, todėl minčių gija nusitęs į kitų metų saskrydį Italijoje.

Šeima iš Carrigaline, Airija. Labai džiaugiamės, kad dalyvavome nuostabiame renginyje. Mums labai patiko šventės atidarymas, antrosios dienos užsiėmimai vaikams ir tėveliams. Sužinojome nemažai naudingos informacijos mūsų šeimai. Vaikams patiko lėlių teatras, o labiausiai pasidaryti patiems namą ir lėles iš popieriaus. Vaikučiai parvažiavo kupini išpūdžių. Susiradome naujų draugų. Visą savaitgalį jautėmės tarsi Lietuvoje, visi kalbėjo lietuviškai ir buvo draugiški. Ypač patiko vakarai su šokiais ir lietuviškomis dainomis. Norime padėkoti organizatoriams už gražią šventę ir neišdildomus išpūdžius!

Renginio dalyvės prie simbolinio „Draugystės tilto-2012“ inkaro.

Deimantės Spalinskaitės nuotr.

Amerikos valstybės archyvų darbuotoją sužavėjo Lietuva

Atkelta iš 7 psl. apie labai turtingą šeimos istoriją. Tad nusprendžiau renginio metu ne tik perskaityti pranešimą apie savo asmeninę kelionę į Lietuvą plačiaja prasme, bet ir paruošti nedidelį testą – išdalinsiu visiems 20 klausimų apie Lietuvą ir paprašysiu patikrinti savo žinias”, – sakė renginio sumanytojas.

Tie klausimai, kai reikės pasirinkti vieną teisingą iš trijų pateiktų atsakymų – kokios trys spalvos yra Lietuvos vėliavoje, kiek gyventojų Lietuvoje (atsakymo variantai – 1, 3,5 ar 6 milijonai), kokia pagrindinė šalies religija, kas Lietuvos kaimynai, koks imperatorius čia kariavo, koks miestas vadinamas Lietuvos Jeruzale, kas buvo Lietuvos sostinė 1920 metais ir pan. Ross tikisi, kad šie klausimai privers gerokai pasukti galvą. Po to yra numatytas koncertas, kurio metu Vilniaus ir Kauno žydų geto kūrinius gros ir renginio organizatoriaus sesuo, specialiai atvyksianti iš North Carolina valstijos, bei kiti atlikėjai.

69-erių Rodney Ross gimė Čikagoje, mokėsi ir apgynė filosofijos daktaro laipsnį, dvejus metus dirbo Ohio koledže, vėliau dėstė istoriją Indiana University. 1972 m. jis atvyko į Washington, DC ir 1977 m. pradėjo dirbti archyve, kur darbuojasi iki šiol.

Jo viešnągė Lietuvoje prabėgo labai greitai. Didelį išpūdį jam paliko apsilankymas Panerių memoriale, taip pat Kauno IX forte. Atvykęs į savo senelių žemę Kalvarijoje, Ross apžiūrėjo čia veikusių sinagogų kompleksą, pasivaikščiojo po centrinę gatvę, kur jo protėviai turėjo batų dirbtuvę ir parduotuvę, užsuko į senąsias žydų kapines. Daug įdomaus apie Kalvarijos žydų gyvenimą jis išgirdo iš vietos istorijos mokytojo Alvydo Totorio, kuris vadovauja vietos muziejui ir yra surinkęs nemažai medžiagos apie Kalvarijos žydų istoriją, kurie dar XIX a. antrojoje pusėje sudarė apie 80 proc. visų miestelio gyventojų.

Dabartinio Vilkaviškio rajono teritorijoje svečias iš JAV pasidairė po buvusio Kunigiškių kaimo teritoriją, nes būtent šio kaimo apylinkėse šimtmečius gyveno jo protėviai. Lipdamas į aukštą ir labai gražų istorinį Kunigiškių piliakalnį Ross kelis kartus pakartojo sunkiai galįs patikėti, kad vaikšto šiose vietose ir tai nėra sapnas. Visą kelionę į Lietuvą jis vadino neįtikėtina, labai įdomia. Visi tie stiprūs išpūdžiai tikrai atgims renginio Lietuvos ambasadoje metu, kur jis tikisi išsakyti bent dalį savo susižavėjimo protėvių žeme žodžių.

Londono olimpinės žaidynės: skaičiai

Nuo 1908-ųjų, kai Londone buvo surengtos pirmosios atkurtos olimpinės žaidynės, iki šiandienos renginys dramatiškai išaugo. Tada jose varžėsi tiek daugiau nei 2,000 atletų, besivaržiusių dėl 110 aukso medalių. Šią vasarą Londone dalyvauja penkiskart daugiau atletų – 10,500, kurie varžosi dėl 302 aukso medalių. Aukso medaliai, bėgant laikui, keitėsi. Anksčiau jie buvo iš tiesų auksiniai, šiandien juose tik 6 gramai aukso.

Naujienų agentūra CNN pateikė keletą įdomių faktų ir skaičių susijusių su Londono vasaros olimpinėmis žaidynėmis:

Londonas

2 – tiek kartų Londone vyko olimpinės žaidynės. Tai buvo 1908 ir 1948 metais. Buvo planuojama žaidynes rengti ir 1944-aisiais, tačiau jos buvo atšauktos dėl Antrojo pasaulinio karo;

37 – tiek moterų dalyvavo 1908-ųjų žaidynėse;

4,862 – tiek sportininkų dalyvavo 2008-ųjų žaidynėse;

9 mln. – tiek bilietų buvo parduota į 2012-ųjų olimpines žaidynes;

80,000 – sėdimų vietų skaičius Londono olimpiniam stadione;

775 mln. dolerių – Londono olimpinio stadiono kaina;

15 mlrd. dolerių – maždaug tiek išleido Didžioji Britanija rengdama šias olimpines žaidynes.

Medaliai

2,300 – tiek medalių komplektų bus išdalinta Londone;

1,34 proc. – tiek aukso yra šiandienos olimpinų žaidynių medaliuose;

1912 – metai, kai olimpiniai aukso medaliai buvo 100 proc. auksiniai;

0 – išdalintų auksinių medalių skaičius pirmosiose šiuolaikinėse olimpinėse žaidynėse. Iš tiesų pirmos vietos nugalėtojai gavo sidabro medalius.

Istorija

27,974 – tiek medalių buvo išdalinta nuo 1896-ųjų iki 2010-ųjų. Tarp jų ir žiemos olimpiadose;

43 – tiek rungčių buvo pirmose olimpinėse žaidynėse, įvykusiose Atėnuose. Jose dalyvavo 14 valstybių;

302 – tiek rungčių 2012-ųjų olimpinėse žaidynėse, 26 skirtingose sporto šakose;

4 – tiek valstybių nuo 1896-ųjų nuolat dalyvavo olimpinėse žaidynėse. Tai Graikija, Australija, Didžioji Britanija ir Šveicarija;

18 – tiek medalių (daugiausia iš visų) iškovojo Rusijos gimnastė Larisa Latynina. Ji dalyvavo 1956, 1960 ir 1964 metų olimpinėse žaidynėse. Ji iškovojo devynis aukso, penkis sidabro ir keturis bronzos medalius;

16 – tiek medalių iškovojo tituluočiausias amerikiečių atletas, plaukikas Michael Phelps. Jis iškovojo 14 aukso medalių, aštuonis iš jų 2008-ųjų žaidynėse;

13 – tai Marjorie Gestring, iškovojusios aukso medalį 1936-ųjų žaidynėse, amžius. Ši amerikietė yra jauniausia aukso medalio laimėtoja olimpinų žaidynių istorijoje;

62 – toks buvo švedo Oscar Swahn amžius, kai jis 1912-ųjų olimpiadoje laimėjo aukso medalį sportinio šaudymo rungtyje. Jis yra vyriausias olimpinų žaidynių aukso medalio laimėtojas.

Bernardinai.lt

A † A GENOVAITĖ MAŽEIKAITĖ KAUFMANIENĖ

Mirė 2012 m. liepos 29 d. Alexandria, VA, sulaukusi 97 metų. Nuliūdę liko: duktė dr. Liucina Kaufmanaitė su vyru dr. Alberto Chalmeta, sūnus dr. Petras Kaufmanas; vaikaičiai dr. Diana Chalmeta, dr. Pablo Chalmeta, Luis Chalmeta, Viktoras Kaufmanas, Arius Kaufmanas, dr. Vyga Kaufmanaitė-Baratta ir jų šeimos. Jos liūdi šeši vaikaičiai su šeimomis ir aštuoni provai-kaičiai.

Ji mirė ramybėje, savo šeimos apsupta, po sunkios širdies ligos.

Iki paskutinių dienų išlaikė gerą nuotaiką ir meilę mums.

Visuomet ją atsiminsime kaip Antrojo pasaulinio karo did-vyrę, patriotę, globojusią savo šeimą sunkiomis sąlygomis, su-laukusią savo vyro Gustavo sugrįžimo iš nelaisvės Rusijoje, iš-mokslinusią savo vaikus. Mūsų širdyse ji išliks amžinai kaip be galo rūpestinga, viskuo besidominti, aukštos vidinės kultūros moteris.

Laidotuvėse dalyvaus artima šeima. Vietoje gėlių, šeima pra-šo aukas siųsti Ateitininkų namams Lemonte.

Nuliūdusi šeima

Mielai jaunystės draugei

A † A LAIMAI BRAZIULEVIČIŪTEI JARAŠIŪNIENEI

mirus, liūdime kartu su sūnumis AURIU ir ROMU, sesute REGINA NASVYTIENE ir jų šei-momis.

Tu lieki mūsų širdyse gražios jaunystės die-nų, praleistų gimnazijoje ir skautaujant neat-skiriama dalis.

Ilsėkis ramybėje, Miela Liale.

*Rita Ačaitė-Slapšienė
Danutė Andrašiūnaitė-Petronienė
Irena Daniusevičiūtė-Kirkuvienė
Marija Kušeliauskaitė-Barzdienė
Angelė Matulevičiūtė-Karnienė*

IEŠKO DARBO

* **Moteris** ieško senelių priežiūros darbo su gyve-nimu. Patirtis. Automobilis. Tel. 773-317-5551. pakeisti bet kurią savaitės dieną. Tel. 773-707-7902.

* **Moteris** ieško (perka) darbo su grįžimu namo. Siūlyti įvairius variantus. Tel. 773-799-1148.

* **Moteris**, turinti dokumentus, vairuojanti, kalban-ti angliškai, rusiškai, lenkiškai, lietuviškai, ieško senelių priežiūros darbo naktimis. Turi medicininį išsilavinimą. Tel. 773-387-7232.

* **Darbšti**, tvarkinga moteris ieško žmonių priežiū-ros darbo. Patirtis, legalūs dokumentai, rekomen-dacijos. Buitinė anglų kalba. Tel. 630-863-1168.

* **Vyras** ieško pagyvenusių žmonių priežiūros dar-bo su gyvenimu. Gali pakeisti arba išleisti atostogų. Legalūs dokumentai. Buitinė anglų kalba. Siūlyti įvairius variantus. Tel.630-670-0813.

* **Moteris** ieško žmonių priežiūros darbo su gyve-nimu. Sąžininga, darbšti, buitinė anglų kalba, gali

SIŪLO DARBĄ

European Restaurant in Lemont
looking for part time person with
kitchen experience.
Call 630-464-8773

„Draugą“ galite užsisakyti ir internetu:
www.draugas.org

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

■ **Anna Marcius mirė 2012 m. liepos 31 d.** Daugiau informacijos suteiks tel. 773-767-4730.

■ **Čikagos Dermatologijos draugija** kviečia visus šeštadienį, rugpjūčio 4 d., nuo 9 val. r. iki 4:45 val. p. p. ir sekmadienį, rugpjūčio 5 d., nuo 9:30 val. r. iki 5 val. p. p. apsilankyti North Avenue paplūdimyje (Chicago), kur galėsite nemokamai pasikonsultuoti dėl odos vėžio. Konsultuos dr. K. Jucas, MD. Dr. Jucas paplūdimyje budės sekmadienį nuo 1:30 val. p. p. iki 3:30 val. p. p.

■ **Brighton Park Švč. Mergelės Marijos** Nekaltojo Prasidėjimo bažnyčioje (2745 W. 44th St., Chicago, IL), sekmadienį, rugpjūčio 5 d., 10:30 val. r. šv. Mišias atnašaus kun. dr. Kęstutis Trimakas. Prieš šv. Mišias kalbėsime Palaimintojo Jurgio Matulaičio litaniją bei melsimės už a. a. kun. Edvardą Maxa. Po Mišių parapijos salėje – kavutė.

■ **Lietuvių evangelikų liuteronų Tėviškės** parapijos klebonas kun. Liudas Miliauskas 1998 m. Lietuvoje, Vanagų kaime, įkūrė krikščionišką-labdarinę jaunimo vasaros stovyklą. Š. m. rugpjūčio 12 d. 1 val. p. p. Tėviškės parapijos salėje (5129 Wolf Rd., Western Springs, IL 60558) filmo apie šią stovyklą pristatymas. Tel. pasiteiravimui tel. 708-229-2795; el. paštas teviskes.parapija@gmail.com

■ **Rugpjūčio 19 d., sekmadienį, 12:30 val. p. p.** PLC (Lemont) didžiojoje salėje, JAV LB Lemonto apylinkė ir Lietuvos vaikų globos būrelis „Saulutė“ ruošia Juodojo kaspino dienos (rugpjūčio 23 d.) paminėjimą „Ribentrop-Molotov paktas – ar Lietuva saugi nuo jo pasikartojimo?“. Prelegentas Bronius Nainys. Viešnia iš Lietuvos Marija Dubinskienė skaitys paskaitą „Kova prieš tuberkuliozę“. Kviečiame gausiai dalyvauti. Bus vaišės.

■ **Švč. Mergelės Marijos Gimimo** parapijos ALRK Moterų sąjungos 3 kuopa rugpjūčio 25 dieną, šeštadienį, rengia išvyką į Benet Lake, Wisconsin. Graži gamta, ežeras, Benediktinų vienuolynas. Atsikvėpsite nuo darbų, atsigausite dvasiškai. Autobusas su visais patogumais. Norinčius dalyvauti prašome užsirašyti

iki rugpjūčio 18 d. tel. 773-582-7452 (Angele) arba tel. 773-776-4600 (Audra).

■ **Rugpjūčio 25 d., šeštadienį, seselių** kazimieriečių Motiniškame name (2601 W. Marquette Rd., Chicago) 10:30 val. r. bus aukojamos šv. Mišios, kuriose bus meldžiamasi, kad Šv. Kazimiero kongregacijos, švenčiančios įkūrimo 105-ąsias metines, steigėja Motina Marija Kauptaitė būtų paskelbta Palaimintąja. Po Mišių seselių kazimieriečių auditorijoje vyks minėjimas-vasaros festivalis, skirtas kongregacijos įkūrimo metinėms paminėti. Renginys vyks iki 2 val. p. p. Tel. pasiteirauti 773-776-1324.

■ **Rugpjūčio 25 d., šeštadienį, JAV LB** Waukegan-Lake County apylinkė rengia Vasaros šventę Fourth Lake Resort (36670 N. Corona Dr., Lake Villa, IL 60646). Pradžia 12 val. p. p. Tel. pasiteirauti: 847-855-5294 (Algis B.) arba tel. 847-668-1731 (Beata I.)

IŠ ARTI IR TOLI...

■ **Lietuvos vyčių 144 kuopa** kviečia į kasmetines jau 98-ąsias Lietuvių dienas „Lietuviški papročiai ir tradicijos“, kurios vyks Schuylkill Mall, Route 61 ir I-81 sankryžoje, Frackville, PA, rugpjūčio 11 d., šeštadienį, (nuo 11 val. r. iki 5 val. p. p.) ir rugpjūčio 12 d., sekmadienį (nuo 12 val. p. p. iki 4 val. p. p.). Meninę programą atliks tautinių šokių grupės „Malūnas“ (Baltimore, MD), „Žilvinas“ (Philadelphia, PA) ir „Gintaras“ (Mahanoy, PA). Lietuviška muzika, tautiniai šokiai, mugė ir lietuviškas maistas. Tel. pasiteiravimui 570-874-4092 arba 570-204-9157.

■ **Š. m. rugpjūčio 17–25 d. Battle Creek, MI**, vyks pasaulio karšto oro balionų varžybos, kuriose dalyvaus ir oreiviai iš Lietuvos. Daugiau informacijos apie varžybas rasite adresu: <http://www.balloon-worlds2012.com/>

■ **Rugsėjo 22 d. 1 val. p. p. Kruopiuse** (Akmenės raj.) bus atidengtas paminklas Ann Wigmore atminimui. Daugiau žinių – tinklalapyje www.awmef.org arba kreipkitės į projekto koordinatorius: Paulius Jaruševičius (el. paštas paulius@abmeu.com); Petras Vainius (el. paštas petrasrv@me.com).

Lietuvos uostamiesčiui – 760!

Rugpjūčio 1 d. prasidėjusios Klaipėdos miesto gimtadienio iškilmės tęsis visą savaitgalį ir įsilies į didžiausią metų fiestą – Jūros šventę. Šventinis šurmulys uostamiesčio gatvėse ir skveruose nenutils penkias dienas. Įkurtas dar 1252-aisiais jis tapo pirmuoju miestu, kuriam suteikta savivaldos teisė. Pasveikinti Klaipėdą ir klaipėdiečius atvyko LR prezidentė Dalia Grybauskaitė, daug garbingų žmonių ir svečiai iš Japonijos – Kudzi miesto. Su šiuo miestu Klaipėda užmezgė draugystę dar 1989-aisiais.

E. Petkutės nuotr.

Gražindami „Draugo“ pokylio bilietėlių šakneles aukojo: 210 dol. A. Markevičius, Santa Monica, CA. **100 dol.:** Victor Lapatinskas, Seattle, WA; Viktorija Karaitis, Union Pier, MI; Mindaugas L. Griauzdė, Riverside, IL. **60 dol.:** Vita Neverauskas, Sterling Heights, MI; Romualdas Veitas, Milton, MA; Gražina Kenter, Danbury, CT; M. E. Gedgaudas, Newhall, CA; Irena Dirdienė, Oak Lawn, IL; Liucija Garliauskas, Baltimore, MD; Nemira Šumskienė, Chicago, IL; Vytautas J. Graužinis, Elgin, IL. **50 dol.** Felix C. Rekus, Durham, NC; I. A. Raulinaitis, Glendale, CA; Alfonse Tumas, Simi Valley, CA; Giedrė Stankūnas, Cos Cob, CT; Vida Kuprytė, Riverside, IL.

Nuoširdžiai dėkojame už paramą leidybos išlaidoms sumažinti.

SKELBIMAI

Advokatas Jonas Gibaitis

30 metų darbo patirtis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
Toll free 24 hr. 888-776-6742
Darbo val. nuo 8:30 v.r. iki 5 v.p.p.
Šeštad. 8:30 v.r. iki 12:30 v.p.p.
www.johngibaitis.com
gibaitis@aol.com

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS

6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos susitarus

Advokatas VYTENIS LIETUVNINKAS

4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)

Tel. 773-284-0100

Namams pirkti paskolos
duodamos mažais mėnesiniais
įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais.
Kreipkitės į

Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747

XIV Lietuvių tautinių šokių šventę prisimenant. Paskutiniai svarstymai prieš didįjį koncertą (iš kairės): šventės meno vadovas Romas Jonušonis, šokių grupės „Šaltinis“ (Detroit, MI) vadovė Viktorija Viskantienė ir šventės meno vadovė Vida Brazaitytė. Kitoje nuotraukoje – repeticijos laukia Punsko (Lenkija) lietuvių tautinių šokių grupės „Vyčiai“ šokėjai.

Ramunės Kubiliūtės nuotr.